

tiszántúli
Független Újság
 politikai napilap

BÉKE

Megegyezés a cseh kérdésben Október 1-én kiürítik a szudétavidéket A magyar igények elismerése Csehszlovákiát meg sem kérdezték

A világ képe a müncheni találkozóval úgyszólván egyik napról a másikra megváltozott. Ezek a változások nemcsak a térképen fognak megnyilvánulni minden valószínűség szerint a tárgyalások eredményeképpen, hanem máris megtörténtek a lelkekben. Az a háborús feszültség, amely az egész világot elborította, a találkozó megtörténte teljesen elsimult. A világtörténelem alig ismer még ilyen találkozót, amelyen közel félmilliárd ember államának vezetőférfiai ültek össze. Bármennyi ideig és bármilyen bizalmas titokként is folynak a tárgyalások, elképzelhetetlen az, hogy ez a négy nagy államférfi ne tudjon olyan megoldást találni, amely megmentené a világ békéjét és ezzel együtt a civilizációt.

Egyedül Csehszlovákiában háborús a hangulat, ott sanyargatnak kisebbségi vezetőket, fognak kényszer munkára állapotos asszonyokat, kötnek autókhoz foglyokat, ez azonban már csak tüneti jel, egy szétbomló ország utolsó acsarodása az igazság ellen. Szomorú azoknak, akik ezeket a szenvedéseket keresztülf kell hogy éljék, de biztos, hogy ezek a tények csak megerősítik a négy államférfinek azt, a most már közönsnek mondható elhatározását: Csehszlovákiát, a hazugságon felépült országot át kell formálni, át kell alakítani azon az alapon, amely örök és amely az embernek legszentebb igénye, — az igazság alapján.

Ha még nem is érkezett hivata-

los jelentés a müncheni tárgyalásokról, a kiszivárgott hírek már maguk is kétségtelenül teszik, hogy az elvi megállapodás még

az eddig vitás gyakorlati kivitelről is megtörtént és mostmár csak jelentéktelen részletek megvitátása van hátra. Szomorú sors egy ál-

lammak, amikor úgy döntenek felette, hogy őt még csak meg sem kérdezik, de Csehszlovákia megérdemelte ezt a sorsot.

A nagy találkozó

London, szeptember 29. A müncheni négyhatalmi értekezlet összeülését követően cseh részről kísérletet tettek arra, hogy a cseh kormány is meghívást kapjon a konferenciára. Masaryk londoni cseh követ szerdán délután és este két ízben is megjelent Chamberlain miniszterelnöknel.

Először szóbelileg terjesztett elő erre vonatkozó kérést, majd írásban kérte, hogy a

cseh kormányt is vonják bele a müncheni tanácskozásba. Az angol miniszterelnök a cseh követnek értékre adta, hogy szívesen látná, ha a cseh kormány megbízottja Münchenbe tartózkodna, hogy szükséges esetben bizonyos felvilágosításokat adhasson, arról azonban nem lehet szó, hogy a cseh kormányt is bevonják a négyhatalmi tanácskozásba.

testület tagjai közül megjelent Grandi londoni olasz nagykövet, valamint Cordt követési tanácsos, német ügyvivő.

A miniszterelnököt a követekzők kísérték útjában: Wilson, Malkin, Asthon-Gwatkin, Strang, Lord Douglas parlamenti titkár, Syers személyi titkár, továbbá két titkárnő.

Mielőtt a gépbe szállt volna, így szólt:

— Bizom a sikerben!

Az egybegyűltek ismételtelen lelkes ünneplésben részesítették a miniszterelnököt és állandóan ezt kiáltották:

— Jó öreg Chamberlain!

A gép 8 óra 39 perckor emelkedett a magasba.

Éljenzés és kendőlobogtatás közben indult el Londonból Chamberlain

London, szeptember 29. Chamberlain reggel hét óra ötven perckor szállt gépkocsiba titkára kíséretében, hogy a hestoni repülőtérre hajtsa. A miniszterelnöki palota környékén várakozó tömeg lelkes éljenzéssel, zsebkendőlobogtatással és kalaplengetéssel üdvözölte a miniszterelnököt. Chamberlain miniszterelnök a fáradtság ellenére szemmel láthatóan kitűnő hangulatban volt és barátságos integetéssel boldogan köszönte meg a lelkes ovációkat.

Chamberlain bucsuztatására megjelent a kormány több tagja és sok más előkelőség. Ott voltak többek között lord Halifax külügyminiszter, Sir John Simon kincstári kan-

cellár, Morrison földművelésügyi miniszter, MacDonald dominiumügyi miniszter és Horc-Belisha hadügyminiszter. A diplomáciai

Páristól Münchenig

Le Bourget, szept. 29. Daladier francia miniszterelnök ma reggel 8 óra 45 perckor a Le Bourget-i repülőtérrel repülőgéppel Münchenbe utazott. Vele együtt utazott

Clapier kabinetfőnök, Léger, a külügyminisztérium vezértitkára és Rochat, a külügyminisztérium európai ügyekkel foglalkozó osztályának aligazgatója.

Chamberlain és Daladier érkezése

München, szeptember 29. (Inf) Daladier francia miniszterelnök délelőtt 11 óra 15 perckor kíséretével együtt megérkezett a München-Oberwiesenfeld-i repülőtérre. A

repülőtérre a horogkeresztes zászlókon kívül a francia trikolorral is az Union Jack-lobogóival díszítették ki. Abban a pillanatban, amikor

Yasag betéttel az duplán számított hirdetésre más tagosításnál késsünk. — Apróhird 8 óráig felveszi a zám. Telefon: 2111

és peso ip... szál... 2902

Som... Deb... 5085

3170

3090

3583

2814

3391

A3 D3... A4 D4 B5 | A5... A6 B0 | A5 | B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

Daladier miniszterelnök kiszállt az Air France ezüstszürke színű kétmotoros repülőgépből, a kivételesen zenekar rázendített a Marsaillesre. A repülőtéren összegyűlt több ezer főnyi tömeg szívélyes ünneplésben részesítette a francia vendéget. A német kor-

mány részéről Ribbentrop külügyminiszter, a nemzeti szocialista párt részéről Wagner bajor körzetvezető üdvözölte Franciaország kormányelnökét. A repülőtéren várta Daladiert a berlini francia nagykövet, Francois Poncet is.

A vezér helyettese üdvözölte Mussolinit a német határon

Brenner, szept. 29. Mussolini miniszterelnök Ciano külügyminiszter társaságában különvonaton esültörtökön reggel 6 óra 8 perckor érkezett a Németbirodalom határához, a brenneri pályaudvarra. Az olasz miniszterelnök kíséretében volt még Anfuso miniszter, kabinet főnök, továbbá Daista márk, Sebastiano és Miletta ezredes, Mussolini magánkabinetjének tagjai.

Mussolinin a határon Hitler vezér és kancellár megbízásából Hess Rudolf birodalmi miniszter, Hitler helyettese üdvözölte szívélyes szavakkal. Mussolini üdvözlésére megjelent a pályaudvaron a hesseni herceg is. A különvonat 7 óra 15 perckor az olasz himnusz hangjai mellett folytatta útját a Németbirodalomban. A különvonathoz hozzákapcsolták Hess birodalmi miniszter kocsiját is.

Hitler Kufsteinban várta Mussolinin

Kufstein, szeptember 29. Mussolini olasz miniszterelnök különvonata 9 óra 24 perckor érkezett meg Kufsteinba. Itt Hitler vezér és kancellár üdvözölte Mussolinin a legszívélyesebben. Hitler, akinek különvonata néhány perccel az olasz különvonat előtt érkezett meg, a kufsteini pá-

lyaudvaron várta a Duóét és a lakosság viharos ünneplése közben köszöntötte német területen. Hitler és Mussolini 9 óra 40 perckor folytatta útját a kancellár különvonatán München felé. Mussolini délelőtt 11 óra 8 perckor érkezett meg különvonatán a müncheni főpályaudvarra.

Gróf Csáky István Münchenbe repült

Gróf Csáky István rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter esültörtök hajnalban repülőgépen Münchenbe utazott.

Münchenbe utazott a londoni cseh követ

London, szeptember 29. Nem hivatalos közlés szerint Masaryk londoni cseh követ Münchenbe utazott, hogy ott a négy államférfi megbeszélése alkalmával rendelkezésre álljon. London, szeptember 29. A lon-

doni csehszlovák követség egyik tanácsosa, Linnitzky, a követség közlése szerint Münchenbe utazott, hogy Masaryk dr berlini csehszlovák követtel egyetemben rendelkezésre álljon az angol és a francia küldöttségnek.

A tárgyalások

Párizs, szeptember 29. Az Havas iroda jelenti Münchenből: Hitler két megbeszélést folytatott Mussolinival. Az első a vonaton zajlott le Kufstein és München között és mintegy másfél óra hosszúságú tartott. A második megbeszélésre Münchenbe került sor, amikor Hitler 11 óra tájban látogatást tett a Ducenál a Károly herceg palotában. Az első megbeszélés háromnegyed 1-kor kezdődött és 3 óra után tartott anélkül, hogy a négy kormányfő egyike is elhagyta volna a tanácskozási tárgyalás területét.

A francia külügyi hivatal vezetőjére. (MTI) Hitler vezér és birodalmi kancellár 12 óra 15 perckor hagyta el a Prinzregent téren levő lakását, hogy a vezérháza induljon, ahová 12 óra 20 perckor érkezett meg. Hitler azonnal az első emeleten levő dolgozószobájába ment. Nem sokkal előbb érkezett a vezérháza Chamberlain angol miniszterelnök Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kíséretében. Chamberlain egyenesen a repülőtérről érkezett. Kézzel később, 12 óra 25 perckor megérkezett Daladier francia miniszterelnök Göring vezértábornagy-miniszterelnök és Neurath báró birodalmi miniszter kíséretében. Tizenkét óra 30 perckor állt meg a vezérház előtt Mussolini olasz miniszterelnök gépkocsija. Mussolini kíséretében volt Hess birodalmi miniszter, Hitler helyettese és Ciano gróf külügyminiszter.

Délután 2 óra: megkezdődik a tanácskozás

Párizs, szeptember 29. Az Havas iroda jelenti Münchenből: Daladier francia miniszterelnök félgyakor tanácskozott először Hitlerrel és Göring porosz miniszterelnökkel. A megbeszélés rendkívül szívélyes volt. Hitler kifejezte azt a reményét, hogy tartós együttműködés kezdődhet Franciaország és Németország között a müncheni történelmi fontosságú találkozó

után. Daladier Hitlerrel folytatott beszélgetés után Chamberlain miniszterelnökkel folytatott megbeszélést, amely ugyanabban a szívélyes és baráti szellemben folyt le, mint a legutóbbi londoni találkozás. Végül Daladier néhány barátságos udvariasságot mondott váltott Mussolinival. A megbeszélések után ült össze Hitler javaslatára a négy kor-

mányfő tanácskozára, Ciano gróf, Ribbentrop és Leger jelenlétében. Általános vita kezdődött a cseh problémáról. Hitler kifejezte nézetét, hogy gyors megoldást kell találni és fontos lenne, hogy a prágai kormány végrehajtsa további várakozás nélkül ígéreteit. Chamberlain, Daladier és Musso-

lini ismertette ezután kormánynezetét a cseh kérdésben. Ugy tudják, hogy Mussolini felvetette a spanyolországi polgárháború kérdését, sőt javasolta az ún. kényszer visszahívását is. Végül elhatározták, hogy egy óras ebéd-szünetre félbeszakítják a megbeszéléseket. Hitler együtt ebédelt Mussolinival.

Félőt: új tárgyalás

München, szeptember 29. Chamberlain angol miniszterelnök délután 3 óra előtt néhány perccel Henderson berlini angol nagykövet kíséretében és az angol küldöttség valamennyi tagjával gépkocsin szállójába hajtott. Az angol előkelőségek azonnal a számukra előkészített lakosztályába mentek, ahol megebédeltek.

szelgetősbe kerültek. A vezérházban egyenként több szobát a külföldi küldöttségek rendelkezésére bocsátottak munkaszobaként. A palota előtti teret teljesen lezárták. A vezérházat csak Hitler legközelebbi munkatársai és külföldi vendégei közelíthetik meg. A saját képviselői sem léphetnek be az épületbe s az események folyását a külföldi küldöttségek szállójából kísérik figyelemmel.

A megbeszéléseket délután fél ötkor folytatták. Az angol politikai és diplomáciai körökben a megbeszélések kimenetele tekintetében igen bizakodóak és azt várják, hogy cseh részről most már nem mutatnak ellenállást a megígért terület-átadások végrehajtásánál.

München, szeptember 29. (Német TI) Délután valamivel fél 5 után ismét a vezérháza érkeztek egymás után Daladier, Chamberlain, Hitler és Mussolini. Amikor a négy államférfi együtt volt, ismét folytatták az ebédtől kezdődött megbeszéléseket.

Miközben Hitler dolgozószobájában megkezdődött az első tanácskozás, az államférfiak kísérete a vezérház társalgótermében tartózkodott. A nagykövetek s külföldi küldöttségek tagjai fesztelen be-

München, szeptember 29. A tanácskozással a 4 államférfi délután fél ötkor folytatta. — Az Havas iroda eddigi jelentései bizakodással számolnak be az eddigi tárgyalások eredményéről.

10 óra: harmadszori tárgyalás

München, szept. 29. A vezérházban folyó megbeszéléseket este 8.20 órakor rövid vacsoraszünet idejére félbeszakították. A megbeszéléseket hír szerint tíz óra tájban folytatják és előreláthatólag be is fejezik.

hogy vacsora után folytatják a megbeszélést, vagy pedig csak a delegációk tagjai ülnek össze a megegyezés megszövegezésére.

München, szept. 29. A müncheni értekezlet ma este 8 óra után félbeszakították s az államférfiak vacsorához ültek. Egyelőre még nem teljesen bizonyos,

München, szept. 29. Chamberlain és Daladier a megbeszélések folytatása céljából este 10 órakor ismét a vezér háza érkeztek. — Mussolini és Hitler a vezér háza tartózkodtak. Közvetlenül tíz óra után a megbeszélések újból megkezdődtek.

Aláírták az egyezményt

München, szept. 29. Mint a Német Távirati Iroda értesül, péntekre virradó éjjel fél 1 órakor Hitler, Mussolini, Chamberlain és

Daladier megegyezést írt alá a szudétánemet vidék átengedésének feltételeiről és módozatairól.

Jelentések a tárgyalásokról

Párizs, szeptember 29. Az Havas iroda különtudósítója jelenti Münchenből:

módozatait, minthogy délelőtt lényegében már létrejött az elvi megegyezés. Az egyezmény részleteit azonnal közlik Prágával. — amint a négy nagyhatalom végleges megállapodott a feltételekben.

A négyes értekezlet kedvező merében folyik és a munkálatok gyorsan haladnak a német-cseh viszály rendezését tartalmazó egyezmény felé. Ez a benyomás uralkodik este 9 órakor, a délutáni ülés végén. Amíg délelőtt a négy államférfi tanak nélkül tanácskoztak, délután az egyes küldöttségek szakértői is megjelenhettek a tanácskozási teremben, ahol arról volt szó, hogy megállapítsák a szudétánemet kérdés rendezésének

A birodalomhoz csatolandó területek kiürítésére fokozatos tervet dolgoznak ki. A négy kormányelnök pillanatnyilag a német-cseh viszályon kívül nem foglalkozott más külpolitikai kérdésekkel, de lehet, hogy a vita kiszélesül a péntek délelőtti tervbeveti újabb ülés folyamán.

Megy a követ a térképpel Prágába

Beavatott német helyről származó közlés szerint a megbeszélések jó eredménnyel jártak s

dennemü összetűzés elkerülése céljából a legnagyobb fontoltsággal kell megjelölni.

már csak néhány technikai probléma megoldása van hátra. A legfőbb nehézség az, — hogy mi módon történjék meg a határozatoknak, illetőleg ezzel kapcsolatos térképnek a cseh kormánnyal való közlése úgy, hogy ennek elég ideje legyen a kiürítés szempontjából tekintetbe jövő területek tényleges átadására. Ezt a határvonalat ugyanis min-

A tiszta szudétánemet terület átadására október elsején kerül sor s a többi német megszállandó területek kb. egy héten belül ürítendőek ki.

E célból Münchenbe kérték Masaryk londoni és Mastny berlini cseh követeket, akik még este a nekik átadandó szövegrel és térképpel Prágába repülnek.

Beavatott rökben kijele Mussolini az egész cseh

Sor kerül tel tanémet kérd

a többi nem intézésére Benes tegn lemondott tescheni S lán nem be go

München államférfi m menyéről sz ményt valós ják kiadni. E kiürítést napig fog ta fog megkezd zatosan ürít német terüle terjedt el itt lengvelek t

London, s Prágában tettek közzé, goi kormány te választá jegyzékere, kormány az latok fokoz ajánlotta a

Prága is javas

London, s 29. A Reu- mebe. A álláspont met terü átadásna sa tekinte l kormány bizonyos biznyos ma. A v- jések kormán

Prága

Prága, szept kormánytanác kormány rész negyvitásának rák kormány tományjegyzé regében. A pá pontot foglal z: átadás je tonatkozó an solatban, de s tartalmaz cheni értekez- ölték az ang

London, s Kormány M tekezlet meg engedménye tot juttatott Daladier min Reuter irod következőkbe

Prágai hív- lentik, hogy előtt a cseh geményekbe cseh kormán nak átenged ket, amelyek zalékban né olyan határ amelyek lebe

MA ELO

P egy árva VII Főszerep RAJNAY

AROS és MEGHATÓ R Y IDA. VIZVARY M N GYULA. ERDELYI S. MEDGYASZAY V adások: d. a. 5. 7. 9 óra

Népsz szak

ittai kö- / -tül ka

eri zó

éte

lék

rin

nde

nyo

viratilag javára egyálta- ja a dol-

ben kárte

München politikai

nek ered- se gyakori

te vezetett átengedé

tre

de

g

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

Népszavazás nélkül is visszakapjuk a Felvidéket?

Beavatott német politikai körökben kijelentik, hogy Hitler és Mussolini az egész cseh kérdés megoldását követeli. Sor kerül tehát nemcsak a szudétánemet kérdés, hanem a többi nemzetiségi kérdés elintézésére is. Az a hír, hogy Benes tegnap este táviratilag lemondott a lengyelek javára tescheni Sziléziáról, egyáltalán nem befolyásolhatja a dolgok fejlődését.

München, szeptember 29. A négy államférfi megbeszélésének eredményéről szóló hivatalos közleményt valószínűleg éjjel után fogják kiadni. Hír szerint fokozatos kiűrtést terveznek, amely 7-10 napig fog tartani és október 1-én fog megkezdődni. A csehek fokozatosan ürítik ki majd a szudétánemet területeket. Az a felfogás terjedt el itt, hogy a magyarok és lengyelek területeket szavazás

nélkül kapják meg. A közlemény hír szerint bejelenti még, hogy nincs szó Morvaországban át a német nyelvterületekhez vezető folyosó létesítéséről. A tisztára német vidékeken népszavazás helyett hír szerint bizottság útján intézik el a rendezést, de mint tudni vélik, a vegyes lakossági területeken szavazás lesz. A cseheknek megtiltják, hogy a kiűrtett területeken rombolásokat végezzenek, különben kártérítéssel tartoznak.

München, szeptember 29. Itteni politikai körökből származó hír szerint a 4 államférfi megbeszélésére gyakorlatilag már megegyezésre vezetett a szudétánemet terület átengedésére, valamint az átengedés végrehajtására nézve. — Ugy tudják, hogy

a szudétánemet terület Németország által való átvételének kezdetét október 1-re tervezik s október 10-ig megtörténnék az átengedés végrehajtása.

Prága is javasol

London, szeptember 29. A Reuter iroda prágai jelentése szerint Prágában hivatalos közleményt tettek közzé, amely szerint a prágai kormány ülésén megszövegezték a választ az angol kormány jegyzékére, amelyben az angol kormány az angol-francia javaslatok fokozatos megvalósítását ajánlotta a cseh kormány figyel-

mébe. A jegyzék elvben pozitív álláspontot foglal el a szudétánemet területek elhatárolásának és átadásának fokozatos végrehajtása tekintetében előterjesztett angol javaslatokkal kapcsolatban, de bizonyos fenntartásokkal is járalmaz. A választ a miniszeri megbeszélések előtt közölték az angol kormánnyal.

Prága: „Elvben igenlő” válasz

Prága, szeptember 29. (Cseh II.) A kormánytanácskozásokat az angol kormány részéről érkezett jegyzék megvitatásának szentelték. A csehszlovák kormány megállapodott az angol kormányjegyzékre adandó válasz szövegében. A válasz elvben igenlő álláspontot foglal el a határmegvonás és az átadás fokozatos végrehajtására vonatkozó angol javaslatokkal kapcsolatban, de bizonyos fenntartásokat is tartalmaz. A választ még a müncheni értekezlet megkezdése előtt közölték az angol kormánnyal.

London, szeptember 29. A cseh kormány Münchenben a négyes értekezlet megkezdése előtt további engedményekről szóló nyilatkozatot juttatott el Chamberlain és Daladier miniszterelnökhöz. — A Reuter iroda a nyilatkozatot a következőkben ismerteti:

Prágai hivatalos körökből jelentik, hogy a müncheni értekezlet előtt a cseh kormány további engedményekhez járult hozzá. A cseh kormány kész Németországnak átengedni azokat a területeket, amelyeknek több mint 50 százaléka német a lakosságban s olyan határokat kér magának, amelyek lehetővé teszik az új cseh

ha a tárgyalások megszakadnának, az egész vita ügyét nemzetközi döntőbíró elé terjesszék és már előre kész magát alávetni a döntő-

Ellentétek a cseh kormányban

Prága, szeptember 29. Kiszivárgott hírek szerint az ellentétek a kormánytagjai között nagyok. Sirovz tábornok miniszterelnök és Krofta külügyminiszter között legutóbb éles nézeteltérés merült fel. A katonák a rossz élelmezés miatt panaszkodnak. A szakértők becslése szerint Csehország jelenleg mintegy negyedmillió embert tart fegyverben.

Dühöng a cseh terror a magyar Felvidéken

Miskolc, szeptember 29. Borsod és Gömör vármegye határmenti községeibe állandóan érkeznek cseh megszállott területekről a magyar menekültek. A menekültek a felvidéki magyarság helyzetét vizsgálatának tüntetik fel. Rimaszombaton a tegnap tartóztatott száz magyar emberen felül még húsz embert tartóztatott le. Az elfogottakat tuszként kezelik és azzal fenyegetik, hogyha Magyarország részéről bármilyen intézkedés történik a Felvidék visszaszerzésére, Oroszországnak adják át őket.

Hidasnémetre egy vonatot küldtek az ottlévő utasokért, de még a vonat menetrendszerű visszaindítása előtt telefonon visszarendelték a szerelvényt. A telefonösszeköttetés teljesen megszűnt. Kassáról érkező utasok szerint a városban feszült várakozás uralkodik. A bankjegyeket sehol sem fogadják el, az ezüstérméket mindenki elrejté. A bankokban pengőt nem lehet vásárolni, olyan nagy a kereslet. Cseh területen csak gyorsvonatok közlekednek. Az utasok szerint a cseh katonaság lázasan építi ki második védelmi vonalát a Tátra alatt.

Besztercebánya környékéről a katonai szolgálatra alkalmatlan férfiakat, mintegy ötezer embert, hadiépítkezésekhez munkára vittek el. Ezeket az embereket Dobsináig vitték vonaton, itt arra akarták kényszeríteni, hogy az utat gyalog folytassák. A munkások azonban ellenszegültek és megtagadták az út folytatását. Nagyszámú katonaság és csendőrség vette körül a munkásokat, azok azonban nem távoztak, úgyhogy kénytelenek voltak őket teherautón tovább szállítani a munkálatok színhelyére.

A lakosság között mindenféle nagyarányú kommunista propaganda folyik. A csehországi zsidóságot felszólították, hogy vagyonukat áldozzák nemzeti célokra és azzal ijesztgetik őket, hogy ha Hitler betesz a lábát, nemcsak vagyonuk, de életük sem lesz biztonságban. A hivatalok újrakészen állanak esetleges menekülés vagy kiűrtetés esetére.

Oroszvár, szeptember 29. A cseh katonaság és Csalóközti hadszíntérré akarják változtatni.

A környező hegyek tele vannak a legkülönbözőbb ágyuk-

bírósa határozatának, amelynek elnökeül a maga részéről Roosevelt, az Unio elnökét javasolná.

kal, légharítókkal és géppuskákkal.

Magánházakban katonákat helyeztek, még az 50 éveseket is behívták. Lövészárkokat ásatnak s erődítményeket építenek velük. Minden magyar községben a szürkület beálltával teljes a sötétség s ekkor hajtják végre a katonai mozdulatokat. A lakosságot állandóan tenyegetik.

Az egyesült magyarpárt vezetőit és alkalmazottait állandóan üldözik. Napszámos munkára rendelték ki őket, úgy hogy a párt legtöbb vidéki iródáját be kellett zárni.

Nagymegyeren 132 negyven éven felüli munkást elszállítottak a Dunacsúti szakaszára lövészárkok munkára. Sem ok, sem családtagjaik fizetését, vagy segélyt nem kapnak.

Apácaközösség és Ekecs község lakossága csütörtökön és péntek este nagy tüntetést rendezett a jegyzői iroda előtt. Magyar dalokat s a magyar Himnuszt énekeltek.

A csendőrség a tüntetőkkel szemben passzívan viselkedett. Szilas községben, Bogyán, Alsó- és Fel-sőgelléren a bevonulók a magyar Himnuszt és Horthy katonája leszek én, továbbá a Harminekettes baka vagyok én e dalokat énekeltek. Nemescsán a lakosság hangulata különösen elkeseredett, — mert

229 negyven éven felüli embert lövészárkok munkára vittek s családjaik a legnagyobb nélkülözések között vannak.

Alsógellér községben mindössze 6 férfi maradt. A lakosság állatállományát jórészt elhajtották. — A megmaradt sertéseket a lakosok nem adják el, mert megingott a cseh pénz iránti bizalom. Pozsonyban az üzletekből a katonaság minden élelmiszert és felszerelést elhordott és a holmikért bonokkal fizettek. Pozsonyban már nem lehet kapni sem élelmiszert, sem benzint, sem gyertyát, villanylámpát, tábori felszerelést és az üzletek nagyrésze zárva van. A Csalóközben főleg Somorja és Dunaszere hely között ásnak nagy sietség gel lövészárkokat.

Bodvaszilás, szeptember 29. A felvidéki János községből két magyar asszony, egy férfi és kilenc kisgyermek átszökött a határon és Tolnacszentjácob községbe jött. A menekültek a rajtuk levő ruhán kívül semmit nem tudtak magukkal hozni.

Jóslás: Elénkebb délkeleti, déli szél, több helyen, főleg délnyugaton eső, enyhe éjjel. A hőmérséklet nyugaton kissé alacsonyabb, keleten még nem változik.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR Budapesttel egyszerre!

Ujszezonbeli második nagy MÁGYAR SLÁGERÜNK

Péntek Rézi

egy árva kislány

VIDÁM, VIHAROS és MEGHATÓ KALANDJAI

Főszerepben: TURAY IDA, VIZVÁRY M., PÁGER ANTAL, RAJNAY G., GÓZON GYULA, ERDELYI MIKL, EGRY M., PETI S., MEDGYASZAY V., stb.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Hungária filmszínház

MA PÉNTEKEN: ANNABELLA

ragyogó sikerű filmje:

A néma vár

a legmonumentálisabb és legizgalmasabb francia filmdráma

Lélekzetelállító jelenetek! Pazar kiállítás!

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Hiradó!

A cseh kormány elhagyja Prágát?

London, szept. 29. A Central News megbízható értesülés alapján jelenti, hogy

a cseh kormány Prágából való-

színiül az ország másik részébe helyezte át székhelyét, mivel a jelenlegi főváros csak 50 mérföldnyire van a német határtól.

Ki a szlovákok hivatott képviselője?

Pozsony, szeptember 29. A Szlovákia Pravda kijelenti, hogy a szlovákok csak azokat a vezetőket követik, akik a szlovák nemzet jogaiért

küzdnek. A lap hangsúlyozza, hogy Czernák, aki belépett a kormányba, nem megbízható a szlovák néppártnak.

Jugoszlávia távolítottja magát

München, szeptember 29. A külföldi újságírók szállásán magyar körökben kijelentik, hogy miután Hitler a legszorosabb együttműködésben Mussolinival megmenetelte a békét, most már minden a többi államférfi, jelölésétől függ.

Jugoszláv körökben teljes megér- tésel vannak Németország magatar- asa iránt. Prágának valószínűleg fel-

kell adni a müncheni megbeszélés-ekre való tekintettel mindjobban megmerevedett álláspontját. Ez a balkáni államoknak is érdekében áll. Hangsúlyozzák továbbá, hogy Jugoszlávia a viszálytól teljesen távol- tartja magát és inkább csak a megfi- gyelő szerepét játssza, de az igen ér- ber megfigyelő szerepét.

A skandináv államok minden körülmények között semlegesek maradnak

Kopenhága, szept. 29. Sandler svéd külügyminiszter Genfből ha- zatérőben a súlyos politikai hely- zetre való tekintettel, megállt Kopenhágában, ahol találkozott Staunig dán miniszterrelökkel és Munch dán külügyminiszterrel. Az északi államok vezető politikai- sai hosszú konferencián vitatták meg, hogy milyen álláspontot fog- lalnak el a skandináv államok há- ború esetén.

A konferencia után Stanning miniszter a következőkben foglalta össze a megbeszélések eredményét: — Az északi államok európai há- ború esetén meg akarják őrizni

semlegességüket. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy az Oslo-egyez- mény szellemében távol tartjunk magunkat az európai konfliktus- tól.

— Ez nemcsak a politikusok vé- leménye, hanem a nép akarata. Az északi államok lakossága fe- gyelmekkel távol tartja magát még a magánéletben is attól, hogy bármelyik oldal felé szimpátiával vagy ellenszenvvel forduljon. A lap a legnagyobb objektivitás- sal kezeli az európai konfliktust és kizárólag a tények ismertetésé- re szorítkoznak kommentár nél- kü.

Mexikó nem marad semleges

Mexikó, szeptember 29. A szená- tus nem fogadta el Cándilo Agui- rar szenátorok azt a javaslatát, hogy Mexikó maradjon semleges háború esetére. Ezzel szemben el-

fogadta Padilla szenátor javasla- tát, mely szerint annak az óhajnak ad kifejezést, hogy Európa talál- ja meg a megegyezés alapját a csehszlovák kérdésben.

Japán készen áll a német-olasz antibolsevista front támogatására

Tokió, szept. 29. A japán külügy- minisztérium képviselője egy hoz- zántételezésre kijelentette, hogy a szudánémet kérdésben a felelősség igen nagy mértékben a Kominternnek azokat a köréit ter- heli, amelyek a prágai bábok zsí- nojait kezükben tartják.

Kétségbeesett erőfeszítésükben, hogy Európát bolsevizálják, mind- ent elkövetnek, hogy megakadá- lyozzák a békés megoldást. Cseh- szlovákiának, mint a komintern Európa bolsevizálására irányuló üze- lmei támpontjának a helyzete

hasonló Kína helyzetéhez, amelyet a komintern Ázsia bolse- vizálására akar felhasználni. Jap- án változatlanul készen áll arra, hogy

erejével csatlakozzék a vörös üzelmek elleni harcra Német- országhoz és Olaszországhoz a kominternellenes egyezmény szellemének megfelelően.

Arra a további kérdésre, hogy belekeveredhetik-e Japán egy eset- leges európai háborúba, a külügy- minisztérium képviselője még nem tudott választ adni, mert — sze- rint — Japán magatartása a helyzet további alakulásától függ. Mindenesetre Japán is megérezheti egy ilyen háború kihatásait.

Japán politikája Kinával szem- ben nem változott és független az európai helyzet alakulásától — fejezte be nyilatkozatát a külügy- minisztérium képviselője.

Washington...

Washington, szeptember 29. (Ha- vas) Hull államtitkárhoz kérdést in- téztek ama lépéssel kapcsolatban, amelyet Grew tokiói amerikai nagyköv- et a japán kormánytól tett a béke fenntartása érdekében.

Hull kijelentette, hogy miután az egyes nemzetek bejelentették, hogy egyetértenek 1937. évi augusztus 16- iki nyilatkozatával, az amerikai kor- mány azóta néhány ízben közbelépett, hogy érvényt és hatályt szerezzen a bejelentett programnak.

— Ezt a politikát akartuk és akar- juk követni — tette hozzá az államtit- kár — abból a célból, hogy előmoz- dítsuk az egyes nemzetek vitáinak bé-

lés megoldását és hozzájáruljunk a béke fenntartásához.

Hull kijelentette még, hogy jenn- tartja az érintkezést az érdekelt kor- mányokkal, — akár nyilvános kijel- entések, akár személyes érintkezés útján.

Genf csatlakozott Roosevelt üzenetéhez

Genf, szeptember 29. A népszöve- ségi közgyűlés esztörtékön délelőtti rövid ülést tartott, amelyen minden vita nélkül határozati javaslatot szav- vartak meg a világbéke megmentése érdekében. A határozat szövege sze-

rint a népszövetségi közgyűlés szível- lékkel csatlakozik Roosevelt elnök üzenetéhez és annak a reményének

Összehívják az amerikai kongresszust, ha Európában háború tör ki

Washington, szept. 29. Félhiva- talos helyről eredő értesülés sze- rint a kormány tagjai a Fehér Há- zban tartott ülésükön elhatároz- ták, hogy összehívják a kongress- zust, ha Európában háború tör ki.

ad kifejezést, hogy a fennálló nehé- zégeket békés eszközökkel fogják el- simítani.

Roosevelt közölte, hogy a „szük- séghelyzetre való tekintettel az Amerikába tartó hajóknak megem- gedik, hogy a különben előírt utas- számmal több utast szállithassa- nak.

Argentina s Paraguay elnökeinek békefelhívása

Buenos Aires, szeptember 29. Havas: Ortiz elnök felhívást inté- zett az egyes európai államokhoz a béke érdekében.

Paraguay elnöke táviratilag kö- zölte, hogy csatlakozik ehhez a fel- híváshoz.

Bern üzent Hitlernek és Benesnek

Bern, szept. 29. A szövetségi ta- nács Hitler vezérhez és birodalmi kancellárhoz, valamint Benes köz- társasági elnökhöz üzenetet inté- zett, melyben a béke fentartására

hívja fel az államvezetőit. Sváje — mondja az üzenet — szilárdan kitart eredeti semlegessége mellett és el van szánva arra, hogy távol- tartja magát minden viszálytól.

500 olasz repülőt kivontak a spanyol háborúból

London, szept. 29. A Daily Te- legraph levelezője San Sebastiani diplomáciai körökben arról érte- sült, hogy ötszáz olasz repülő, akik nagyjából Majorcában és Zaragozaban állomásoztak, várata- lanul kivontak szolgálatukból a spanyol polgárháborúban.

chenei tanácskozással kapcsolat- ban felmerült tegnap az a hír, — hogy Mussolini visszarendelte Spanyolországból az olasz önkén- teseket. E hírt még tegnap meg- cáfolták Rómában és ma újból tel- jesen alaptalannak nyilvánított- ák.

Róma, szeptember 29. A mün-

Tüntetés a varsói cseh követség előtt

Varsó, szept. 29. Szerdán az esti órákban zajos tüntetés volt a cseh követség előtt. Ennek épületét kö- rülbélül egy hét óta megerősített rendőrség őrzi, szerdán este több- százfőnyi tüntető fiataloknak mégis sikerült tehergépkocsikban a követség elé jutni. A tüntetők itt ezt kiáltották: »Le Csehszlová- kiával! Adjátok vissza az olasz- menti Sziléziát! Megfogjuk bosz- szulni testvéreinket! Lämpavára Benessel! A tömeg zajosan éltette Smigly-Ridz tábornokot, a lengyel- magyar barátságot és a lengyel- magyar közös határt. A rendőrség közbelépésére a tüntetők azután eltávoztak.

meg akarta rohamozni a cseh konzul- átus épületét és a rendőröknek csak nehezen sikerült a tömeget leszerelni.

Varsó, szeptember 29. A Teschen- től délre fekvő Bunicez helységben az elmúlt éjszaka cseh kommunisták a határon átkeltek lengyel területre akartak behatolni. Tűzharc keletkez- tet a lengyel határőrséggel, amely- nek során hat kommunistát életé- vesztett.

Katowice, szeptember 29. A karvi- nai kerületben szerdán katonaság szállta meg a nagyobb ipari műveket. A megszálló cseh katonák és vörös- őrsök a lengyel munkásokat erőszak- kal eltávolították munkahelyeikről. Ennek során súlyos bűntudatközések- került sor. Tízennyolc lengyel súlyo- san megsebesült, míg két cseh életét veszítette.

Lemberg, szeptember 29. A lem- bergi cseh konzulátus előtt szerdán este nagy tüntetések voltak. A tömeg

Harcok a lengyel határon

Varsó, szeptember 29. (Lengyel TI) Szerdán este a varsói színházakban az előadás megkezdése előtt a szin- észek felhívást intéztek a közönséghez, amelyben kijelentették, hogy a szilé- ziai Teschen lengyel lakossága most szétéri a rabszolgaság láncát. Ütött az óra — mondták —, amelyben igazságot kell szolgálatni a sziléziai Teschennek. A felszabadítás már kü- szöbön áll. A lengyel munkások és paraszok fegyvert ragadtak, hogy le- rázzák a gyűlölt cseh igát. Szilézia a miénk lesz és ha kell, minden erőn- ket és a lengyel állam minden hatal- mát a mérlegbe vetjük! A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a felhívást.

AZ ANGOL ÉS SVÁJCI ÁLLAMPOLGÁROK ELHAGYJÁK LENGYELORSZÁGOT

Varsó, szeptember 28. A varsói angol nagykövetség körlevélben felszólította a Varsóban élő angol állampolgárokat, hogy maguk, fő- leg azonban női családtagjaik hagyják el Lengyelország területét, nehogy háború esetén el le- gyenek vágva hazájuktól.

Ugyanilyen tartalmú körlevelet küldött a svájci követség a Len- gyelországban élő svájci állam- polgároknak. (MTI)

Nincs cseh-lengyel különbség

Varsó, szeptember 29. Mérték- adó lengyel részről közlik: Tegnap óta a különböző fővárosokban azt a hírt terjesztették, hogy a Len- gyelország és Csehszlovákia kö- zötti viszály elintézték és Prága kielégítő választ adott a lengyel követelésekre. Még egyszer meg- kell állapítani, hogy e hírek nem felelnek meg a tényeknek. A cseh kormány semmiféle választ sem adott.

német és a magyar diplomáciai képviselőknek.

(Folytatás a hatodik oldalon)

— Az agy- és a gerinevelő meg- betegedéseinek kezelésénél a rég- óta bevált, tisztán természetes »Fe- renc József keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomormérszést megjavítja és fo- kozott anyagcserét eredményez. Kérdezz meg orvosát!

1938... H... szólás... adták... 1939. év... Az e... K... dr. S... A... Debrec... zottsága... közgyűlé... mellett... Balla... mondott... majd a... csey... meg a... hogy tal... át a köz... mint ép... órákban... — mond... kel s... lehet, m... ügye. (Z... N... ezete... ssolini és Hitler... Janos szóiali fel... Hangoztatta... agyarnak ideát és... eteken egyaránt... Vitéz... ezután... hogy mi... az elsz... hűsz és... szorongá... esonkítás... nem tud... variánkb... bennünk... kornak... rojzi és... zik ez a... is, hogy... ság szőz... fériakot... (Jzenés... nélemi na... állanak... várja, he... talán ép... cekben... utat tal... az alk... zük Mus... bizakodá... lottí sikk... ridékt... hűsz éne... lére ölel... A nagy... títán a... déssel e... üdözlí... gyhangú leikese... hogy táviratilag... Hitler... Sétakert... zése... Antal th... Sesta... csolatos... vasolja... pengőt va... héré, ami... lán eső v... város... összeget v... ra, úgy... pengő esí... Nagy M... ügyben... beadott fe... közigazgat... a késedelt... kérte.

A3 D3 A4 A3 D3 B4 C4 D4 B5 A5 B6 A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3 C4 B4 A3 C3 D2

Hozzászólás nélkül, egyhangúlag fogadták el Debrecen város 1939. évi költségvetését

Az elepi iskolánál létesítik az első külsőségi közigazgatási központot — Kovács Béla lett az adóellenőr, Vályi Nagy Béla I. osztályú adótitst, dr. Szabó László nyilvántartó és Romhányi László segédnyilvántartó

A közgyűlés üdvözölte Mussolinit és Hitlert

Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délután rendes közgyűlést tartott, élénk érdeklődés mellett.

Balla Bertalan dr. tb. főjegyző mondotta el a *Nemzeti Hírszerkeget*, majd a deleg fősöpán helyett dr. Kölcsey Sándor polgármester nyitotta meg a közgyűlést, rámutatván arra, hogy talán még soha úgy nem érezték a közgyűlés a bevezető imádságot, mint éppen ezekben a történelmi órákban. — *Együtt dobban a szívünk — mondotta — felvidéki testvéreinkkel s nekünk veszített ügyünk nem lehet, mert a mi ügyünk az igazság ügye.* (Zajos helyeslés.)

Nagy István dr. emlékezete

A közgyűlés tagjai ezután állva

Mussolini és Hitler üdvözlése

Vitéz dr. Erdy János szóialt fel ezután napirend előtt. Hangzottatta, hogy minden igaz magyarnak ideát és az elszakított területeken egyaránt, hűsz és óta kimondhatatlan keserűség szorongatja a szívét a példátlan megcsönkítés miatt. Mi nem akarunk és nem tudunk belemegodni a mai kálváriánkba. Az ősi életösztön dolgozik bennünk, hogy jönni kell egy jobb kornak. Nemcsak történelmi, néprajzi és földrajzi jogainkból táplálkozik ez a reménygünk, hanem abból is, hogy a mi igazságunk a magyarság szösölővő lett olyan nagy államférfiakat is, mint Mussolini és Hitler. (Jeszés.) Ezekben a sorsdöntő történelmi napokban ők a mi oldalunkon állanak. Az egész világ szívszorongva várja, hová fejlődnek az események s talán éppen ezekben a kritikus percekben tanácskoznak arról, hogy ki utat találjanak. *Meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy hátánkat kifejezzük Mussolinin és Hitler iránt az a bizakodással, hogy a magyarság mellett sikraszállásunk sikerrel jár és felvidéki testvéreinket az anyaország hűsz énes raboskodás után újra keblére ölhetik.*

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy táviratilag üdvözli Mussolinit és Hitlert.

A Sesta- és Sétakert rendezése

A tárgysorozatra rátérva dr. Való Antal tb. tanácsnok ismertette a Sesta- és Sétakert rendezésével kapcsolatos költségmegállapításokat, javasolja, hogy a város újabb 63.000 pengőt vállaljon át a házipénztár terhére, ami által a Simonyi út baloldalán eső telkek rendezési költségét is a város viseli. Az ezután fennmaradó összeget vetik ki a telektulajdonosokra, úgy, hogy egy négyszögöltre 1.60 pengő esik.

Nagy János dr. kérte, hogy az ez ügyben hatvan telektulajdonos által beadott fellebbezést terjesszék fel a közigazgatási bírósághoz. Tiltakozott a késedelmi kamot felszámítása ellen — kérte, hogy a rendezési költséget

hálgtatták meg a polgármesternek dr. Nagy István bizottsági tagot elpárentáló szavait.

— Egyik legtevekenyebb tagja volt dr. Nagy István törvényhatósági bizottságunknak — mondotta a polgármester. — Egyenes, nyílt szókimondásával, elhűségével ellenfelei megbecsülését is kiérdemelte.

A közgyűlés dr. Nagy István emléket jegyzőkönyvben örököltette meg, majd a polgármester bejelentette, hogy a lemondott Bartha István helyett Galamb Ferencet hívta be és azt a reményét fejezte ki, hogy az ő személye közelebbi kapcsolatot teremt a törvényhatóság és az ipartestület között.

Végül a polgármester a közgyűlés jókívánságait fejezte ki a fősöpának mielőbbi felgyűggyülésára.

vessék ki a közületre is. Igy 80 fillér esnek négyyszögölenként.

Kölcsey Sándor dr. polgármester arra mutatott rá, hogy az adófizető közönség nem fizetheti meg a sesta- és sétakerüli telkek értékelkedését újabb és újabb átvállalással. Különben sem nagy ez a teher, mert az 1.60 pengőt 15 év alatt kell megfizetni. — A közgyűlés az előadói javaslatot

Választások

Ezután rátértek a választásokra. Elsősorban is adóellenőr választottak. A kijelölt válasszimány első helyen egyenlő rangsorrall dr. Szabó Lajost és Kovács Bétát, második helyen Nagy Károlyt és harmadik helyen Vargha Endrét jelölte.

Beadtak összesen 117 érvényes szavazatot. Ebből Kovács Béla 94. dr. Szabó Lajos 21 és Vargha Endre 2 szavazatot kapott, így adóellenőr Kovács Béla lett.

Az így megüresedett I. osztályú adótitst állásra első helyen Vályi Nagy Bétát, második helyen Kiss Jenőt, harmadik helyen Zilahy Sándort, Ujváry Sándort és Menghért Józsefet jelölték.

Leadtak összesen 99 érvényes szavazatot. Ebből Vályi Nagy Béla 76, Kiss Jenő 11, Zilahy Sándor 10, Menghért József és Ujváry Sándor 1—1 szavazatot kapott, tehát I. osztályú adótitst Vályi Nagy Béla lett.

A nyilvántartói állásra első helyen egyenlő rangsorrall a következő igazolványos altisztet jelölték: Balogh Jánost, Hegedűs Józsefet, Veres Zsolt.

Külsőségi központ az elepi iskolánál

Elhatározta a közgyűlés, hogy a régi kívánság megvalósításának első lépéseként az elepi iskola közelében

Hozzászólás nélkül elfogadták a költségvetést

Zöld József helyettes polgármester ismertette azután az 1939. évi költségvetést. Bejelentette, hogy a költségvetés összege a tavalyi költségvetés összegével egyforma. Ismertette ezután mindazokat a befektetéseket és beruházásokat, amelyeket a költségvetés

fogadta el 52:2 arányban.

Szabó Gyula dr. tb. tanácsnok javaslatára a csatornázási szabályrendeletet akként módosították, hogy az állandóan adómentes épületeknél a csatornadij alapját az ingatlan becsülés útján megállapított értékének a százaléklában rögzítik le.

Eljenzéssel fogadta a közgyűlés azt a pénzügyminiszeri leiratot, amely szerint Fodor Rezső pénzügyi főtanácsost pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

Feliratok

Orosz Árpád dr. tb. tanácsnok javaslatára kimondotta a közgyűlés, hogy hasonló szellemű felirattal támogatja Zala vármegyének azt a feliratát, hogy a valótának és a nemességének az országból való kicsempészését hazafülséssé minősítsék, továbbá, hogy a kormány segítse elő a keresztény ifjúságnak a kisiparban és kiskereskedelembe való elhelyezkedését. Ugyancsak támogatják Szatmár—Bereg—Ugoeca megyéknek azt a feliratát, hogy a védett gazdákhoz hasonló kedvezményben részesítsék az iparosokat is. Győr és Miskolc városoknak azt a feliratát pedig, hogy március 15-ikét törvényes munkaszüneti nappá nyilvántartsák, azaz toldoták meg, hogy nagypéntek és karácsony első napja is az legyen.

mondott és Vajda Vendét. Második helyen dr. Szabó Lászlót, harmadik helyen Tóth Endrét és Vajai Imrét. Beadtak összesen 96 szavazatot. Ebből dr. Szabó László 45, Tóth Endre 43 és Vajai Imre 8 szavazatot kapott, tehát nyilvántartóvá dr. Szabó Lászlót választották meg.

A segédnyilvántartói állásra első helyen Romhányi Lászlót, második helyen Bodnár Zoltán, harmadik helyen Halász Lajost jelölték.

Beadtak összesen 84 szavazatot. Ebből Romhányi László 80, Bodnár Zoltán 3, Halász Lajos 1 szavazatot kapott, így segédnyilvántartó Romhányi László lett.

A megválasztott tisztviselők a közgyűlés színe előtt letették az esküt, majd dr. Kölcsey Sándor polgármester üdvözölte őket meleg szavakkal, hangoztatva, hogy megválasztásukkal a közgyűlés eddigi eredményeit jutalmazta.

A megválasztottak nevében dr. Szabó László köszönte meg a bizalmat.

külsőségi közigazgatási központot létesít és a költségekre 80.000 pengő kölcsönt vesz fel.

be felvettek. Bejelentette továbbá, hogy a város régebbi kölcsöneinek annuitására és kamatszolgáltatásaira kétmillióháromszáz ezer pengő szerepel a költségvetésben. Jövahagyást kért a törvényhatóságtól arra, hogy a városi bérházakban lévő lakások és

üzlethelyiségek bérét 1939. május elsejétől méltányosan felemeljék.

A névszerinti szavazás során a törvényhatóság hozzászólás nélkül, egyhangúan elfogadta a költségvetést.

Kölcsey Sándor dr. polgármester ezután megköszönte a törvényhatóság tagjainak bizalmát, amely a költségvetés összeállításával kapcsolatosan a város vezetősége iránt megnyilvánult.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének azt a kérelmét, amit a kormányhoz intézett a magyar vidéki házbirtok szanálása érdekében, a közgyűlés támogatja.

Mezőgazdasági szeszgyárat kér Debrecen

Vitéz Kiss József tb. tanácsnok terjesztette elő Jóna Istvánnak azt az önálló indítványát, hogy Debrecen város mezőgazdasági szeszgyár felállításának az engedélyezését kérje a kormánytól. A közgyűlés az önálló indítványt egyhangúan elfogadta.

Az epreskerüli faraktárnál elhatározott beruházással kapcsolatban Fél-egyházy János felhívta a polgármester figyelmét arra, hogy az epreskerüli faraktár körítését mellett lávén van hely arra, hogy ott akácját ültessenek. Tíz esztendő múlva értékes faanyagot kaphat ezáltal a város.

Kölcsey Sándor dr. polgármester köszönettel fogadta a gondolat felvetését és kijelentette, hogy megvalósítja a tervet.

Galamb Ferenc és társai önálló indítványt adtak be, hogy a város részesítse anyagi támogatásban az ipartestületet. Tekintettel arra, hogy a város különböző formában már támogatást ad az ipartestületnek, az önálló indítványt nem kívánta tárgyalni.

Meilau Márton dr. interpellációja következtét volna ezután a Szent Anna uccai templom előtti tér kiképzéséről, miután azonban az interpelláló nem volt jelen, az interpellációt törölték.

Ezzel a közgyűlés 8 óra után befejeződött.

Meghalt Szentgyörgyi István, a híres szobrász

Budapest, szept. 29. Mély gyászban van a századosúti művésztelep, hírtelen, örökre itthagya a kis kolóniát a legkiválóbb magyar szobrászok egyike, Szentgyörgyi István. Élt 57 évet.

Szentgyörgyi István alkotásai soká-soká túlélik mesterüket.

Fontosabb művei közismertek: A bigézó fiú, a 32-es emlékmű, a Rothermere-kút, a Horthy Miklós híd meletti tengerészeti emlékmű, továbbá számos remek portré és síremlék. Legutolsó alkotása, Sípőz főpolgármester síremléke.

Vígsház

A leghatámasabb és legizgalmasabb világfilm:

CHICAGO

a bűnös város

15 millió pengős mestermű!

Főszereplők:
TYRONE POWER — ALICE FAYE — DON AMECHE

A legjobb magyar híradó!

Bemutató ma!

Összecsapások a szudétavidéken

Zittau, szeptember 29. (NTD) Kröblitztalban a szudétanémét szabadesapatok egy osztaga kommunistákból álló alakulatot vett körül.

A kommunisták menekülni próbáltak, hetet azonban sikerült elfogni. Ezek között három szovjet-orosz volt, akik elmondották, hogy szeptember 16-án indultak el Kievből sokszáz kommunistával s két külön kocsiban mint turisták utaztak át román területen. Az elfogott szovjet-oroszoknál a legmodernebb cseh fegyverek és kézi-gránátok voltak.

Berlin, szeptember 29. (NTD) A szudétanémét menekültek száma 211.500-ra emelkedett.

Asch, szeptember 29. Egerben az utóbbi két nap alatt hatvan németet tartóztattak le, köztük Börsch főügyészt. Reindl helyettes polgármestert, Wild hivatali igazgatót s a városi intelligencia több tagját.

A letartóztatás oka az, hogy a letartóztatottak 22-én, a német gondolkodásuknak adtak kifejezést.

Aussig, szeptember 29. Bodenbach közelében a vörös őrség a esendőséggel karöltve vadászatot rendez a szudétanémétekre.

Egyik ilyen hajtsza alkalmával három szudétanémétet elfogtak, megkötözték, majd egy tehergépkocsizhoz kötötték.

A gépkocsi teljes sebességgel megindult Bodenbach felé, a hozzákövető foglyok hamarosan összeestek és a gépkocsi hosszú szűk utcákban keresztlle hurokolt az úton a szerencsétleneket, akik borzalmas sérüléseket szenvedtek. — A rendőrség a börtönbe vetették őket, majd az este folyamán anélkül, hogy orvosai segítségét részesültek volna, vagy sebeket bekötötték volna, ismét tehergépkocsira dobták és

az ország belsejébe hurcolták őket.

További sorsuk ismeretlen.

Linz, szept. 29. Krumauból jelentik, hogy az ottani cseh kerületi főnök elrendelte a német vidék kiürítését. Az egész lakosságot Szlovákiaiba szállítják. Közlik továbbá, hogy a hatóságokat és a hivatalokat is az ország belsejébe helyezik. Krumau kerületi hatóságát Krumauból a Tabor közelében levő Baecorba helyezik át.

Waldsussen, szeptember 29. (Német TI.) A cseh-német határon újabb cseh-német összetűzések és határsértések voltak. Hermansreuth közelében az éjszaka folyamán 50 cseh katona át akart hatolni a német határon, de a német határőrök visszacsorították őket. A határon a csehek mindenütt tovább építik erődítményeiket. Valamennyi hidat és a határon át vezető vasútvonalat aláaknázták. A szudétanémét terület községein páncélgépkocsik száguldanak keresztül és minden ok nélkül lövöldöznek.

Szabotázzsal akarják megakadályozni a csehek a népszavazást

Karlsbad, szeptember 29. Falkenauiban és Chodauban a cseh rendőrség

lefoglalta a polgármesterei hivatalban levő iratokat, így elsősorban azokat, amelyek a népszavazás alkalmával döntések lehetnek.

Attól tartanak, hogy a lakosság számarányát meghamisítják, vagy pedig elszállítják a lakosság összetételére vonatkozó iratokat, hogy így lehetetlenné tegyék a kifogástalan népszavazás megtartását. Szudétanémét részről közlik, hogy ehlibáztottan mesterkednek a csehek, amikor a lakosok személyazonosságát iratainak lefoglalásával meg akarják nehezíteni vagy akadályozni a népszavazást.

Magától értetődő dolog, hogy

Bécs felkészül a légvédelemre

Bécs, szeptember 29. Bécs felkészült a légvédelemre. A város minden házában légvédelmi utasításokat osztottak szét és az épület légvédelmi őrsége ellenőrizni tartozik, hogy azt minden lakásban

Sok millió német tüntetése Hitler mellett

Berlin, szept. 29. Szerdán az esti órákban a Németbirodalom több nagy városában ismét sok tüntetés volt a Hitler iránti hűség jeléül. Többmillió német juttatta kifejezésre a négyhatalmi értekezlet

Magyar városok üdvözlő sürgönyei

A Revíziós Liga szlovák szervezeteinek elnöksége üdvözlő táviratot küldött Hitlerhez. Nagykánizsa város polgármestere táviratban köszönte meg Hitlernek a magyarság melletti bátor kiállását. A Revíziós Liga és a Baross Szövetség nagykőrösi csoportja, a nagykőrösi frontbarcos fősoport, az Iparos Kör és több egyesület vezetősége, Kispeszt város nevében a

polgármester és huszonnégy hazafias egyesület külön-külön táviratban üdvözölte Hitlerrel, a maga döntő fontosságú pártfogásáért.

A tokaji templomtérén háromezer főnyi közönség jelenlétében revíziós tüntetgyűlést tartottak.

Lajosmizsén az országzászló előtt ötezer főnyi közönség részvételével nagygyűlésen tüntettek a felvidéki

magyarság önrendelkezési joga mellett.

A magyar hazafias egyesületek elnökei kedden délelőtt a Münchenben

A világsajtó a müncheni találkozóról

Párisban a lapok a legfantasztikusabb tervekkel veik fel a müncheni találkozóval kapcsolatban. A helyzetet azonban úgy ítélik meg, hogy Európa, legalább is egyelőre, megszabadul a háború lidéncnyomásától. Egyedül a kommunisták hivatalos lapja nevezi a müncheni találkozót németországi kanosszajárnak és méltatlankodik afelett, hogy a szovjetkormány nem hívta meg Münchenbe.

Varsóban hangoztatják a lapok, hogy Csehszlovákia kérdését csak a közvetlenül érdekelt országok oldhatják meg. Újabb leszögezik, hogy az egyetlen megoldás az, amely a magyar és lengyel követelésekre épít, kiterjed, mint a szudétanémét igényekre.

Az olasz sajtó a legnagyobb elismerés hangján ír Hitler magatartásáról és hangoztatja, hogy az igazságon felépülő Európa alapjait csak a német, magyar és a lengyel kívánságok teljesítésével lehet megvetni.

Az angol sajtó és London fellellegezve ünnepli Chamberlainit. Mindenki a háború kitörésétől tartott, de a hangulat teljesen békés. Bizonyosnak tartják, hogy Münchenben teljes megegyezés jön létre, habár bizonyos nehézségek lesznek és ezek közül a leg súlyosabb a cseh igények megtartása, amelyekért Anglia és Franciaország garanciát vállalt. Az angol sajtó legjellemzőbb megállapítása: London ismét nevet.

Ennek ellenére Sir Samuel Hoare nyilatkozatban figyelmeztette a lakosságot, hogy a légvédelmi óvintézkedéseket lankadatlan buzgalommal folytassa és mielőbb fejezzék be a gázálarok szétosztását, a fedezékek készítését és az elsősegély megszervezését.

Az Angliában szolgáló külföldi háztartási alkalmazottak 70-80 százaléka már elhagyta Anglia területét Nyugodtan és természetesen nagymértű kiáramlás folyik Londonból Észak-Wales és Írország felé. A posta, táviró és távbeszélő forgalom hihetetlenül zsúfolt.

A német sajtó azt az értesülést hozza, hogy a földközítengeri kérdés, a spanyol kérdés és a gyarmatok kérdése is szóba fog kerülni a találkozó folyamán. A lapok telve vannak Hitler iránt lelkesedő cikkekkkel és biz-

Mit határoztak a tárgyalásokon

London, szeptember 29. A Star értesülése szerint a müncheni tárgyalásokból a következő körvonalak bontakoznak ki. Németország megelégednek az az, ha a csehek október 1-ig csak az égeri kerületet ürítenék ki, hogy a német haderő lassan beszivároghasson s a cseh visszavonulás után fokozatosan terjeszthesse ki megszállási körét. Kielégítőnek találta Hitler, hogy a szudétaföld fennmaradó részében, ahol népszavazás volna tartandó, nemzetközi haderő tartana fenn a rendet. A magyar és len-

Áldott állapotban levő asszonyok kényszermunkája

Oroszvár, szeptember 29. Pozsonyligefalun szerdán három magyar nemzetiségű katonát, akik át akartak szökni Magyarországra, elfogtak és minden hadbírósgági tárgyalás nélkül agyonlőtték őket. Pozsonyban a társasgépkocsik vezetőit és kalauzait, továbbá a villamosvezetőket és kalauzokat katonai szolgálatra hívták be. A behívottak feleségeit kényszerítik he-

lyettük munkára, ezek között számos egybegyűlt négy vezető államférfiúnak sürgönyöket küldtek és ezekben felhívták figyelmüket a magyar kisebbség sorsára.

nek abban, hogy Daladier és Chamberlain rá tudja kényszeríteni Benest, hogy végre egyszer-ne szegje meg ígéreteit és kötelezettségeit. Minden lap egyöntetűen azt írja, hogy az államférfiak feladata most már nem a bécséd, hanem a cselekvés.

A belgrádi esti lapok rendkívül nagy figyelmet szentelnek a müncheni találkozóknak. A legutóbbi hírek arra mutatnak — írják a lapok —, hogy a müncheni tárgyalások igen kedvező irányban fejlődnek. Jugoszlávia jogai és kötelezségeinek, valamint errefélek és hatalmának tudatában nyugodtan női az események fejleményeit. Mélyen óhajljuk, hogy e nyugalmat Európa többi népe is ossza. Ha azonban a sors mégis áldozatokot kívánna Jugoszláviától, az országának legalább meglesz az a nagy elégtétele, hogy nem vette bele vakon magát a viharba, hanem csupán akkor lépett fegyverbe, amikor az ország léte érdekeideket faragtak kockán.

A Libertét elkobozták

Páris, szept. 29. A Liberté szerdai számát elkobozták. Ma délután híre járt, hogy letartóztatták a lap főszerkesztőjét, Doriot-t.

A Libertében nemrégiben Flandin volt miniszterelnök irt cikke, amelyben a többi között azt mondta, hogy

a francia népet tévedésbe ejtítik vezetői és nem igaz, hogy Hitler kívánságai és az angol-francia javaslat között áthidalhatatlan ellentét van.

A vita csupán az elintézés módja körül forog. A kommunisták — mondja Flandin — a mai sorsdöntő időkben olyanek érdekeit szolgálják, akik nem franciák. Le akarnak tartóztatni, de én inkább meghalok, semhogy megengedjem azt, hogy meggyilkolják Francia országot.

Doriot ma megismételte Flandir kijelentéseit és hozzáfűzte azt, hogy esztelenség volna a már elismert német követeléseket megtagadva, francia vért ontani. Ideje, hogy a háborús uszítókkal szemben egyesüljenek Franciaországban a béke igazi barátai.

gyel kisebbségek által lakott területeken ugyanakkor tartanak a népszavazást, mint a szudétanémét területeken

Az Evening News értesülése szerint Chamberlain és Daladier a szudétaföld korlátozott részének jelképes meg szállását javasolta Németországnak szombatra. A két miniszterelnök kész angol-francia szavaltosságot felajánlani arra nézve, hogy a szudétanémétek egész földjét rövid záros határidőn belül átengedjék és a népszavazási területet rövid záros határidőn belül írják körül.

esetben áldott állapotban levő asszonyok is vannak. Pozsonyban minden este vak sötétség uralkodik. Aki lámpát gyújt hadbírósgá elé állítják.

(Folytatása a 9. oldalon.)

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁIT.

de a
A3 D3 B4 CA
Az elmarad
mi ünnepe
zere, esemé
nagybíru győ
a Psalmus H
adása. A Nag
ikájában igá
volna ez a gy
ár, az újabb
nek az a leg
Akik sajnálj
mondaniok e

Egyhá
létes
Pé
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
Ujában e
a debreceni
pénzületi
a Debreceni
a Gazdasági
és a Tiszatul
telintézet RT
tárgyalások
három bank
gyek. A Gazd
RT, vezetőiga
Jenőnek érde
terbe. Arról e
a feni emlité
amelyekre re
sen 260 ezer
és jelenét a
valószínűség
félmillió peng
váradi káplai
gyarorsági
bevonásával
recenji Egyh
pénztárt. A dr
tő által készí

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

Óriás
megr

A há
Tragikus ö
csütörtök reg
Papp János
ügyelő
nikotinál
gái és mire
kezték, me
Papp János
boszlai Papp
lakott felené
lamennyien fé
megházasodta
godtan élhető
delméből.

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6
A3 D3 B4 CA
A5 B6 A6

A jubileum elmarad, de a Psalmus Hungaricus előadják

Az elmaradt kollégiumi jubileumi ünnepségeknek legnagyobb zenei eseménye lett volna Kodály nagyhirű gyönyörű alkotásának: a Psalmus Hungaricusnak az előadása. A Nagytemplom jó akusztikájában igazi erőnyerő juthatott volna ez a gyönyörű magyar zenének ez a legnagyobb alkotása. Akik sajnálják, hogy most le kell mondaniuk egy időre a tervezett

művészi élményről, azokkal örvedes hírt közölhetünk. A rendezőség ugyanis terve vette, hogy, amint a világhelyzet egy kicsit csillapodik, egyházzenei hangverseny keretében előadja a művet.

Az még nem bizonyos, hogy az eredeti tervhez hűen, ezen a hangversenyen is a szerző fogja dirigálni a művet.

Egyházmegyei takarékpénztár létesül Debrecenben három pénztárszövetkezeti fuziójából

Ujabbban élénken foglalkoztatja a debreceni piacot egy hármasszövetkezeti fuzió terve. Ugyanis a Debreceni Gazdák Bankja RT., a Gazdasági Takarékpénztár RT. és a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet RT. vezetősége között tárgyalások indultak meg, hogy a három bank fuzióját keresztül vigyék. A Gazdasági Takarékpénztár RT. vezetőigazgatójának, dr. Orosz Jenőnek érdekes terve lépett előtérbe. Arról van ugyanis szó, hogy a fent említett három pénztárszövetkezet részvényitőkéje összesen 260 ezer pengő, fuzióállásának és felmért alapitőkével, minden valószínűség szerint körülbelül félmillió pengővel, a csónka nagyváradi káptalan 18.000 holdas magyarországi birtokkezelőségének bevonásával megalakítják a Debreceni Egyházmegyei Takarékpénztárt. A dr. Orosz Jenő igazgató által készített tervezet, értesülé-

sünk szerint, a Pénztárszövetkezeti Központ vezetőségének tetszését is elnyerte, úgyhogy az új alakulást, közérdek szempontjából, messzemenően támogatni hajlandóan nyilatkozott. A tárgyalások kedvező mederben folynak és már a legközelebbi jövőben eredményre is fognak vezetni, amely esetben a nagyváradi káptalan magyarországi képviselőit be fogják választani az új Egyházmegyei Takarékpénztár igazgatóságába. Az új pénztárszövetkezet elnöke dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai prelátus, vezérigazgatója pedig dr. Orosz Jenő, a Gazdasági Takarékpénztár ügyvezetőigazgatója lesz, akinek pénzügyi körökben elismert neve van.

A fent említett három pénztárszövetkezet egyesítésére újabb nagy előrehaladást fog jelenteni a debreceni pénzügyi egészség átrendezésének útján.

Tévedésből a rokonság ment el a tárgyalásra

Egy cigány házaspár került a járásbíró elé csalással vádolva. Az a vád ellenük, hogy egy kehes lovat egészségesként adtak el Nagy Bálint debreceni gazdálkodónak és a ló vásár után pár nappal kimult.

A cigány pár, Lakatos Mihály és felesége a feljelentés szerint kehes lovat adott be a beteg lónak, amely így valóban nem köhögött. Amikor azonban a szer hatása elmúlt, a ló köhögni kezdett, sőt váratlanul elpusztult. Mert, amint kiderült, a cigányok úgy varázsoltak papírt a szerencsétlen rozoga állatból, hogy nadragulyával is megégették. A bíróság egy ízben már tartott tárgyalást a csaló cigányok ügyében, de annak kihallgatása végett el kellett napolni a tárgyalást. A mostani tárgyaláson furcsa dolgok derültek ki. Alighogy megkezdik

a tárgyalást, a vádlott cigány pár bejelentette:

— Tévedés les ez, nagyságos bíróság. Nem vót nekünk semennyi kehes lovonk se. Nagy tévedés les ez!

— A mulkor már beismerték — mondja a bírő — ne cirksuozzanak.

A cigány pár elámul: — Azs nem litzsrik! Nem vótunk mi itt azselőit.

Egy kis nyomozás és kiderül, hogy a cigányok valóban igazat mondanak. Másik Lakatos Mihály és neje a ludas a kehes ló eladásában. Ők közeli atyafiságban vannak a vádlott Lakatosékkal, együtt is laknak, így vették át hát helyettük az idezést.

A bíróság emiatt kénytelen volt újból elnapolni a tárgyalást.

Miért nincs nálunk 15 mázsás termésátlag?

Elszomorító tény, hogy hazánk termésátlagát messze elmaradnak a nyugati országok termésátlagai mögött. Ott

kat. holdanként 20 mázsás termés nem különös, nálunk egek csodáját jelenti.

Nagyon meg vagyunk elégedve, ha mint ezidén, az átlag 9 mázsa. A nagyközönség a gazdát okolja, a gazda az időjárást s mindkettőnek igaz van.

Szárzásra hajlamos éghajlatunk alatt a szerencsés körülmények sorozatos találkozása —

belterjes gazdálkodással ad csak kat. holdanként 20 q-ás és ennél nagyobb szemtermést,

de a nagyközönségnek is igaz van, ha látja, hogy egyes jól vezetett gazdaságokban állandóan 12—15 q az átlag, ugyanabban a határban, ugyolyan földön,

ugyanolyan éghajlat alatt pedig egy másik gazdaság megelepszik már 5—6 q-ra, még akkor is, ha ugyanazt a vetőmagot használta is.

Hiába leteteményese a vetőmag a legjobb tulajdonságoknak, ha külső körülmények miatt képességeit kifejteni nem tudja.

Nem tudhatja, mert legtöbb eset-

ben hiányt szenved a legfontosabb növényi táplálóanyagokban, a kalaszosok különösen foszforsavban. S tényleg, azt látjuk, hogy ahol állandóan nagy a termés, ott állandóan használnak szuperfoszfátot.

De ha nincs rá pénz! Most itt az alkalom.

A jó termésből kell, hogy maradjon műtrágyára, most lerakhatja a minden gazda jobb boldogulásának alapját.

Célszerűen műtrágyázva több lesz jövőre is a szemtermés, de szalma és takarmánytermés is, több lesz azlán az istállótrágya, s ha azt jól is kezeljük, ismét csak nagyobb termésnek lesz forrása. A helyes műtrágyázás kezdete a gazda jólétének.

Földalati hűdésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelente egy kis pohár természetesen »Ferenc József« keserűviz azért mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beletek alaposan kitisztítja és az egész anyagcsereét előmozdítja. Kérdezz meg orvost.

Óriási mennyiségű nikotinnal megmérgezte magát egy idős ember

A hábcruis izgalmak kergették a halálba

Tragikus öngyilkosság történt csütörtök reggel Debrecenben. — Papp János dohánybevéltői felügyelő

nikotinnal mérgezte magát és mire a mentők megérkeztek, már kiszáradt.

Papp János 72 éves volt, a Szoboszlai Papp utca 16. szám alatt lakott felenéggel. Gyermekei valamennyien férjhez mentek vagy megházasodtak, a két öreg nyugodtan élhetett biztos állami jövedelméből.

Az utóbbi napok háborús izgalmai azonban nagyon megviselték Papp János idegeit és a hazáért aggó jó magyar ember izgatottan lesté a nemzetközi eseményekről érkező híreket. De ez nem feltűnő jelenség a mai világban, Papp Jánosné sem sejtette tehát, hogy az izgalmak milyen végzetes hatással lesznek idős férjére.

Csütörtökön reggel Papp János a megszokott időben kelt fel, majd kávébőgréjébe nikotint öntött és a mintegy félliternyi borzadalmat mérget megitta. Olyan óriási mennyiségű ez, hogy egy hattagú családot ki lehet irtani vele.

Az öreg Papp János csodálatos lelki erővel képes volt ezt a nagy mennyiségű kellemtelen ízű mérget kiinni, amelyek batáca gyorsan jelentkezett.

Pár pere múlva lépett be a szo-

bába hitvestársa és eltörzült arccal eszméletlen állapotban találta Papp Jánost, aki mellett ott hevert úresen a nikotinos kávébőgre.

Nyomban látható volt, hogy mi történt, mire a kétségbeesett asszony a szomszédokhoz rohant segítségért és ezek telefonáltak a mentőkért. Hiába érkeztek azonban a mentők a legrovidebb idő alatt a helyszínre, már csak a beállott halált állapíthatták meg.

A rendőrség részéről Szabó Zsigmond dr. rendőrkapitány és Kovács Gusztáv detektív mentek ki a helyszínre, de bnosulevelet nem találtak és csak a házbeliek vallomásából lehet következtetni, hogy mi készítette végzetes tettére az idős embert.

GYÁSZROVAT

Szabó József csecsemő 3 hetes korában elhunyt. Temetése pénteken délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből református szertartással. Lakása: Bellegelő 152. Pásztai temetkezési intézet.

Nagy Béla gyermek 4 éves korában elhunyt. Temetése pénteken négy órakor lesz köztemetői ravatalozó terméből református szertartással. Lakása: Irén u. 22. Pásztai temetkezési intézet.

A Városi Takarékpénztár és Hitelintézet RT igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara a legmélyebb megilletődéssel jelenti az igazgatóság lelkes, buzgó tagjának

**KÁPOSZTÁSSZENTMIKLÓSI
NAGY ISTVÁN dr.**

urnak megdöbbentő váratlansággal bekövetkezett gyors elhunytát.

Izzó hazaszeretettől áthatott önzetlen tevékenysége úgy a közélet minden terén, mint fáradhatatlan munkássága az általa annyira szeretett intézet érdekében örök emléket állít számára sziveinkben és emléket, kegyelettel szeretettel őrizzük.

D3 B4

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
 Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

— **ÜGYELETES GYÓGYSZER-TARAK.** E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kigyó«, Piac uca 31. »Magyar Korona«, Káposztásy Géza. Péterfia uca 10. »Csillog«, Arpád tér 1. »Sas«, Hatvan uca 10. »Szent Háromság«, Homokkert Szabó Kálmán uca 14.

Hősök naplója

SZEPTEMBER 30.

— 1914. A cs. és kir. 52. pécsi gyalogezred a Szerbia elleni hadjáratban e napon a Kuliste magaslattól a szerbeknek csodálatreméltó bátorsággal véghezvitt támadásával szemben. A szerbek ezt a támadást hat nappal előbb, vagyis szeptember 24-én kezdték meg. Ez idő alatt a támadást huszonegyezer újították meg. Az 52-ek kuliste védőállomását minden áron el akarták foglalni, de csak a drótakadályokig jutottak előre.

— 1916. Brussilow harmadszor támad. Arcvonalt az ujjonnan alakított »Különleges hadsereg«-gel. Gurka tábornok alatt megerősíti. Sullyal nem a Kárpátok, hanem Kowel felé támad. Itt akart döntő csapást mérni a központi hatalmakra.

Főhadmása a pozsonyi V. hadtesti ellen irányult. E súlyos harcokban különösen a győri 19., a kassai 34., a soproni 67. és a maramrosszigeti 85-ik gyalogezredek tántak ki.

— A cs. és kir. 26. losonci gyalogezred a Brody-i csatában a 27. hadosztály kötelékében harcolt. A csata folyamán az ezred Dunie-nél halt orosz támadást vert vissza. Az ellenségnek feltűnően nagy veszteséget okozott. A harcokban különösen az 1. és 3. század tűnt ki.

RADIÓMUSOR:

SZEPTEMBER 30. PÉNTEK.

Budapest I.

6.45: Torna, utána hanglemek. — 7.20: Étrénd, közlemények. — 10: Hírek — 10.20: »A fizikai gyógyimó-dok jelentősége.« Benczur Gyula dr. egyetemi rk. tanár előadása. (Fehelvá-sás) — 10.45: »Régi szüreti emlékek.« Irla Baráth Endre. — 11.10: Nemzet-közi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli ha-ranzsó. Időjárásjelentés. — 12.05: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Ze-nekara Vezényel Melles Béla. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos idő-jelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Vidák József és cigányzenekara muzsikál. — 14.35: Hírek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak. — 16.15: Diákfőlöra: Levél Ca-tullusról. Fűsi József előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelen-tés, hírek. — 17: »Séta a régi harci eszközök között.« Közvetítés a Nem-zeti Múzeum fegyvertárából. Beszélő Budinszky Sándor. — 17.30: Dömtör Lajos fuvolázik zongorakísérettel. — 17.50: Sportközlemények. — 18: Bajkó

Rendelkezések a város légvédelmének és tűz-védelmének biztosítására

Padlások lomtalanítása és tűzvédelme.

Debrecen sz. kir. város I. f. köz-igazgatási hatósága, mint tűzren-dészeti hatóság a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 77-ik § 4-ik be-kezdésében biztosított joga és a a tűzoltóparancsnokság javas-lata alapján a város légvédelmé-nek és tűzvédelmének biztosítása céljából a következő intézkedések megtételét rendeli el:

1. A belváros területén: (I. épi-tési övezet) minden egyes padlást-ter teljes egészében kiürítendő s a padlásokon semmiféle éghető tárgyak, butorok stb. nem tartha-tók.

2. Minden emeletes ház padlást-tere egy egyszerű kézi tűzoltó-eszközzel szerelendő fel. (Ilyenek: vízpuskák, mankó- és puttony-fecskendők, hab, szénsav, vagy poroltó készülékek.) Többemeletes házak padlásait annyi tűzoltó-készülékkel kell felszerelni, hogy a padlástér minden 20 méteres szakaszára egy-egy készülék jus-son.

3. Minden egyes padlástérre egy kb. 250—300 literes vízeszördő, vagy vízestartály helyezendő víz-el telve, mellette 2—3 drb víz-es-veder, esakány, vagy balta és la-

Eva és Paica Anni kézzongorás mű-sora. — 18.30: »A Baranyay huszár-ezred a XVIII. század háborúban.« — 19: Tánclemezek. — 19.45: A »Rádió külföldi negyedórája.« — 20: Operett-részletek a régi Népszínház műsorá-ból. — 21.30: Hírek, időjárásjelentés. — 21.55: Közvetítés a Hungária szál-lóból. Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál. — 22.45: »Mit tud Anglia Magyarországról.« — 23: Hírek angol és francia nyelven. — 23.10: A rádió szalonzenekeara. — 0.05: Hírek kül-földi magyarok számára.

Budapest II.

18.30: Tessler Tivadar énekel zongorakísérettel. — 19: Gyorsirótanfo-lyam. — 19.25: »Mindennapi élet Já-vában.« Ungvári Kálmán előadása. — 20: Hírek. — 20.25: Hanglemek.

— **Az egyetem évnyitó ünnepé-lye.** A Kollégium elmaradt jubileumán lett volna az egyetem ren-des megnyitó ünnepélye is. Most erről is gondoskodni kell. Ugy ér-tésültünk, hogy a közeli napokban megtartják az évnyitó ünnepsé- get a szokásos keretek között.

x **Mellékeuca titka** öleső áraitnak. Bútorok nagy választékban, fizetési kedvezmény, Dégenfeld tér 6. udvarban.

— **Függetlenségi Kör »Kalász-gárda«** szombat, október else-jén tartja szüreti táncestélyét. — Meghívók igényelhetők Hunyadi uca 2. sz. a kör helyiségében.

— **Tizenkét évig gyermektelenség után — négyes ikrek.** Marina Conval-ves rio de jancirói nő, aki tizenhét-éves házassága alatt most lett első életet.

— **A világ leghidegebb városa.** Ob-rovzki lengyel tudós évekig tartó megfigyelés után és statisztikai kimmu-tatások összehasonlításával megállá-pította a földkerekségnek azt a legbi-degebb pontját, ahol még emberek él-nek. Ez a helység az 1500 főnyi lakosú Omekon kelet-siberiai város, amelynek átlagos hőmérséklete soha-sem több minusz 15 foknál. Sokszor megesik azonban télen, hogy a hőmé-rő 75—80 fokra zuhan a fagypon-t alá. A borzalmas hidegben élő embe-rek és állatok mégis egészségesek.

pát, ezenfelül a padlástéren el-osztva gyújtóbombák oltására alkalmas száraz homok tartandó ké-szenletben.

4. A város II. és III-ik építési övezetében, vagyis a kertseké-ken és telepen a padlástérben el-helyezendő tárgyak úgy raktáro-zandók, hogy azok keményektől távolra s könnyen hozzáférhetők legyenek, 160 cm. magasságot pe-dig meg ne haladják.

5. Jelen hirdetmény 3-ik pontjában előírt munkálatok kertsegi és telepi házaknál is végrehajtandók.

Fenti rendelkezéseket azonnal, legkésőbb azonban f. évi október 10-ig végre kell hajtani.

Figyelmezteti a tűzrendészeti hatóság a város érdekelt lakossá-gát, hogy a fenti rendelkezések teljesítését a hatóság szigoruan ellenőriztetni fogja s a mulasz-tást elkövető egyeneket 600 peng-őig terjedhető pénzbüntetéssel fogja büntetni.

Debrecen sz. kir. város I. fokú Közig. hatósága, mint tűz-rendészeti hatóság.

— **Zsidó istentiszteletek.** Az istentiszteletek a statusquo-ante izr. anyahitközség templomaiban szept-ember 30-tól október 7-ig: péntek este mindkét templomban egygyed 6, szombaton mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási uccában ifjúsági egygyed 10, a Deák Ferenc uccában 10, délután a Kápolnási uccában fél 5, a Deák Ferenc uccában 5, este mindkét templom 6 óra 5 perckor. — Vasárnaptól keddig mindkét templomban reggel 5, vesárnap, hétfő este mindkét templomban fél 6 óra-kor. Jajm-kippúr (engesztelés napja). Kedd délután mindkét templomban fél 3, este Kol-nidre mindkét temp-lomban 5, szerda reggel mindkét templomban 6 óra-kor. Hítségoklat a Deák Ferenc uccában háromgyed 12, a Kápolnási uccában 11 óra-kor. Nőilo (záróima) mindkét templomban 5 óra-kor. Abójt vege este 6 óra-kor. Csütörtök reggel mindkét templomban 6, délelőtt az aradi vértanúk emlékére a Deák Fe-renc uccában 9, este mindkét temp-lomban 5 óra 20, péntek reggel mind-két templomban egygyed - óra-kor. Hítségoklat a Deák Ferenc uccában szombat délelőtt 10, kedd este 5, szerda délelőtt háromgyed 11, csüt-örtök délelőtt 9 óra-kor, a Kápolnási uccában szombat délután fél 5 óra-kor.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Péntek délután 5.15, szombat reggel 7.30, délután 4.30 óra-kor. Szombat kezdete péntek délután 5.05, szombat vége este 6.15 óra-kor.

x **Díjtalan angol, francia, len-gyel, német, orosz, román nyelv-tanulmányok és öleső rajzta-nyolam** kezdődnek október elsején az egyetem Népszerű Főiskoláján. Telefon: 25-00 szám.

— **3000 évig nem mehetnek vissza Franciaországba.** A francia rendőrség letartóztatott két női tolvajt, akik az izletleken árut lopkodtak. Hasonló bűncselekmény miatt már hetvenkét-szer voltak megbüntetve, az egyiket összesen 1200 évre, a másikat 1800 évre tiltották ki Franciaország ter-letéről. A két tolvajnőt együttesen te-hát 3000 évi kiállításal sújtották, ami valószínűleg rekordot jelent a kiil-tások történetében.

METEOR MŰSORA

Péntek, szombat, vasárnap:
FEKETE GYÉMANTOK.
 Magyar film! Előadások 5-től,
 Vasárnap: 3-tól.

— **Ha belei el vannak dugulva és gromra rosz, úgy folyamondják azonnal a természetes »Ferenc József« keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyi-ségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.**

— **Még mindig homály fedi a nagyerdei öngyilkos kilétét.** Már két napja, hogy a Nagyerdőn egy akasztott fiatalember holttestét találták meg, de eddig még senki sem jelentkezett, hogy valami nyomot szol-gálgasson személyazonossága felől. A holttest körülbelül két napig »á-ggott a fán, több mint két nap telt el a felfedezés óta is, éppen ezért külö-nös, hogy az ismeretlen fiatalember eltűnése nem tűnt fel a hozzátarto-zóknak, vagy munkaadónak. Egyre valószínűbb az a feltevés, hogy az öngyilkos vidékről jött Debrecenbe, esetleg valami büntény hű-ödik meg az öngyilkosság mögött. Ha a hozzár-tartozók nem jelentkeznek, az isme-rellen holttestet eltemetik és csak a róla készített fénykép alapján foly-tatják a nyomozást.

— **Bírák és ügyészek gyűlése Szé-kesfehérváron.** Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület vasárnap tartotta Székesfehérváron közgyűlését. Csaj-gáhy Károly veszprémi törvényszéki elnök megemlékezett Szent István királyról, majd a kormányzó 70. szüle-ténapjáról. Végül indítványozta, hogy táviratilag üdvözöljék a kor-mányzót és az igazságügyminiszert. Török Géza kúriai elnök tartott ez-után előadást vasárnap jogalkotá-sairól. A tisztújítás során új elnökké Vládár Gábor, a Kúria tanácselnökét választották meg.

— **Frontharcosok figyelmébe!** Dr Nagy István alelnök temetése f. hó 30-án délután 15 óra 30 perckor lesz. A temetésen az egyenru-hás díszszázad is részt vesz, gyű-lekezés a Köztemető második be-járatánál pontosan 15 óra-kor, a bajtársak okvetlen megjelenését kéri az Elnökség. — Volt 3-as hon-véd Bajtársak, dr Nagy István bajtársunk temetése f. hó 30-án d. u. fél 4 óra-kor lesz, okvetlen meg-jelenését kéri a volt 3-as honvéd bajtársi egyesület választmányja.

— **Négy óra alatt száradó beton.** Az amerikai hadsereg mérnök-szak-értőinek sikerült olyan beton előállít-ási eljárást feltalálniok, amely lehe-tővé teszi, hogy négy óra alatt, olyan betonfedezéket építsenek, amelyek teljes biztonságot nyújtanak úgy a tűzérsg gránátjai, mint a repülőgé-pek légibombái ellen. A beton fan-tasztikusan gyors száradásának titka az, hogy az amerikai hadsereg mér-nökei légüres teret teremtenek.

— **Hatvanezernél több öltés kell egy öltöny megvarrásához.** Egy Rich-ter Frigyes nevű, ringenhaini szabó-mester rendkívül türelemmel meg-számlálta, hány öltés szükséges egy férfi ruhá elkészítéséhez. Richter Fri-gyes három sajátmaga által elkészít-ett öltönyön olvasta meg pontosan a kézi- és gépjűtések. Eszerint egy ölt-öny megvarrásához átlagban 60.059 öltés szükséges, melyek közül 27.409 kézi öltés és 32.650 gépjűtés. Az egyes ölténydaraboknál megszámlált öltés-ek száma a következő: zakónál 14.379 kézi és 18.051 gépjűtés, a mel-lénynél 4981 kézi és 5118 gépjűtés, a nadrágnál pedig 8849 kézi és 9481 gépjűtés.

Belvárosi Budapesti Gyakorlati Szabóipari Iskola. Az intézmény vasárnap világszerte...

Róma XI. Plus kor a város békés közlekedéséhez.

Osszeállított gép a...

Brüsszel, onai repülési hivatal. A város békés közlekedéséhez.

Városi gyűlés...

Budapest, délni minis-terium. A város békés közlekedéséhez.

Eltörté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Lugali Könyvtár Erzsébeti Erzsébeti. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

Éltér-törté-lyes körülmények között. A város békés közlekedéséhez.

B4 D3

C3 B3

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

C6 D5

A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

Belvárosi Leányinternátus, Budapest, Múzeum u. 3.

Gyakorlati nőképzés, felsőruhavarrás, szabás, idegen nyelvek. Zene.

Az intézet igazgatója október 2-án, vasárnap 11 órai személyesen a felvételvizsgát az Arany Bika szaladjában

A pápa szózata

Róma, szeptember 29. MTI: XI. Pius pápa ma este fél nyolckor a vatikáni rádióállomás útján békebeszédet intézett a világ népeire.

Osszeültközött a repülőgép a székesegyházzal

Brüsszel, szeptember 29. Egy katonai repülőgép esőtörtőkön nekiment a híres bruggai Miasszonyunk székesegyház egyik tornyának. A gép a templom mellett levő püspöki palota kertjébe zuhant. A gép vezetője sérülhetett és kísérte súlyosan megsebesült. Két járőrrel, akikre a gép rázuhant, ugyancsak megsebesült.

Váratlan légiriadó Budapesten

Budapest, szeptember 29. A honvédelmi miniszter délután félnyolcra teljesen meglepetésszerűen riasztási gyakorlatot rendelt el a fővárosban, hogy meg lehessen figyelni a közönség viselkedését az eddigi széleskörű tájékoztatás, oktatás és a közelmúltban tartott gyakorlatok után esetleges meglepetések alkalmával. A gyakorlat félnyolckor szirénázással és harangozással adott légvédelmi riasztással kezdődött, mire a forgalom megállt és az utcák hamarosan kiürültek. Tíz perc múlva a légi veszély elmúlt, jellel ismét megindult a főváros rendes élete.

— **Eltörte a lábát.** Lajos Tibor 15 éves kereskedelmi iskola folyosóján szaladjálla eltörte a lábát. A mentők bevizitották a sebészetre.

— **Luggal üntötte le magát.** Könyv Erzsébet 17 éves napszámos-leány esőtörtőkön délelőtt Csóka uca 14. szám alatti lakásukon zárt kánnal, szorosan lefedve, két liter lúgot főzött. A gőz felcsapta a fedelét és a maró folyadék végigömlött a fiatal leány arcon, kezén és mellén, ahol fenyérnyi nagyságú sebeket ejtett. — Másodfokú égési sebekkel szállították be a mentők a sebészetre.

— **Hisztériás rohamot kapott.** Tóth Mária, akinek hisztériás rohamai már sok gondot okoztak a debreceni mentőknek, a szolnok-debreceni vonattal utazott át Debrecenen, azonban olyan nagyfokú roham vett erőt rajta, hogy le kellett Debrecenben szállnia. A mentők kiszállították a kórházra, ahol azonban nem vették fel.

— **Sósavat ivott.** Pusztai Péter 33 éves hárszupályi napszámos, aki Burai Sándornál szolgált Ondódon, tegnap este gazdájától átvett egy üveg sósavat. Burai azt mondta neki, hogy az üvegben a régen kért denaturált szesz van, mire Pusztai belekóstolt az üvegbe. Azonban nem szesz volt benne, hanem tömény sósav, melynek borzalmas hatása azonnal jelentkezett. Pusztai sürgősen bevizitották a mentők a belklinikára, ahol megállapították, hogy száján és torkán súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Külön vasúti állomást építenek a lispei olaj szállítására.** Nagykanizsa közelében Újnépuzsza községben megkezdődtek a munkálatok a lispei olaj vasúti szállítására. Az olajat liszépül csöveken vezetik az újnépuzsai dombokon épülő hatalmas tartályokba s ezekből az olajat olajszállítás lebonnyoltására épülő vasúti állomásra vezetik, egyenesen a vasúti tankocsiba.

A búza vagyonszállására októberben

Budapest, szeptember 29. (MTI) A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállására felelősséget

Tuszok, fenyegetések, nyomor

Oroszvár, szeptember 29. Mint ismeretes, a mazóstitás reggelen Pozsony városában több mint száz tekintélyes polgárt tartóztattak le állítólag azért, hogy a mozgósítás nyugodt folyamatát biztosítsák. Ezek között a letartóztatottak között vannak az Egyesült Magyarpárt tagjai, főként olyanok, akik mindenkor gerinces magatartást tanúsítottak. A magyarpárt vezetősége ismételtén eljárt érdekében úgy az országos elnökségen, mint a rendőrigazgatóságnál, hol mindössze azt érték el, hogy három elbocsátottak, a többi azonban többszörös ígéret ellenére is még mindig fogva van. Ezeket — bár internált tuszoknak mondják — mégis úgy kezelték, mint a rabokat.

Csalóközben a magyarság továbbra is a legnagyobb zaklatásokat szenved. Cseh katonák a népek mindenét elviszik és nem fizetnek érte semmit. Léván a magyar közelet ötven tekintélyes személyiségének személyes szabadságát akként korlátozták, hogy naponta háromszor kénytelenek jelentkezni a esendőrségen. Léva vidékén a cseh esendőrok házról-házra járva azzal fenyegetik a magyarokat, hogy valamennyiüket meg fogják ölni. A bevonulások még mindig tartanak. A bevonulások körében igen

nagy az éhesedés, mert sem enni, sem inni napokig nem kapnak. Az egyenruhákészlet elfogyott, puskát sem adnak a katonák jórészt. A központi gyűjtőhelyeken a katonák szállást sem kapnak, jórészt az utcákon és tereken fekszenek a menekültekkel együtt. A Felvidék északi városai zsúfolva vannak főleg cseh és zsidó menekültekkel, akik szállást, élelmisért, élelmiszerért hihetetlen összegeket fizetnek.

A betétek kifizetését rendkívül nagy mértékben korlátozták. A devizagazdálkodást megszigorították. Az aranykészletek, valutakészletek és külföldi követelések bejelentését elrendelték. Kénytelenek voltak moratóriumot életbe lépíteni. Egyes élelmiszerek fogytán vannak. Prágában főleg a zsír hiányzik. Szeptember 28-án a német követtség tagjai egyrésze Pozsonyon át Bécsbe utazott. Az amerikai követtség több tagja Pozsonyon és Szobán át Budapestre indult. A litván követtség a paraguayi követtség és más külképviseletek tagjai jórészt már előzőleg elhagyták Prágát. Szob környékén naponta menekültek és katonák lépik át a határt, akik nem akarnak a cseh hadseregben szolgálni teljesíteni.

Angol és olasz csapatokat küldenek a cseh vegyesnyelvű vidékre?

London, szeptember 29. (Német TI) A mai müncheni tanácskozásokon hír szerint új terv kerül tárgyalásra. Ezerint angol és olasz csapatok elmentőznék a népszavazást a vegyesnyelvű vidékeken, míg Csehszlovákia tisztán németlaktá részeit október elején a német emlékirat alapján a csehek kiűrték.

Lapzárta

Az egyezmény pontos szövege

München, szeptember 29. A félgyakor aláírt határozatok nyomában eljuttatták a cseh kormányhoz. A szudétánemet terület átengedésére elvben létrejött a megállapodás és sikerült meg egyezni az átadások módjairól is. Az egyezmény végrehajtásáért közösen vállalták a felek a felelőséget. Az egyezmény értelmében a kiűrtés október elején kezdődik és október tizedikéig megtörténik. A kiűrtés meglévő berendezések szétrombolása nélkül történik. A kiűrtés módozatait nemzetközi bizottság állapítja meg. A német területek szakaszonkénti megszállását német csapatok eszközölik. A nemzetközi bizottság állapítja meg azokat a területeket, amelyeken népszavazás fog megtörténni. Ezeket a területeket a népszavazás lezárásáig nemzetközi alakulatok szállják meg. A népszavazás november végénél később nem lehet. A végleges határokat nemzetközi bizottság állapítja meg.

A pótnyilatkozat szerint a négy nagyhatalom kormányfői kijelentik, hogy a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek problémája, amennyiben három hónapon belül az érdeklét kormányok között megállapodás útján nem rendezték a nagyhatalmak itt jelenlevő kormányfői további összejövetelének tárgya lesz.

Az angol és a francia kormány fenntartotta azt az álláspontját,

amely a Csehszlovák állam új határainak nem provokált támadás ellen való nemzetközi garanciájára vonatkozik.

Erkezett 3 óra 5 perckor:

Mihelyt a lengyel és magyar kisebbségek helyzete elrendeződik, Németország és Olaszország garanciáját nyújt Csehszlovákiának.

Anyakönyvi hírek

Születések: Barna György kőműves segéd, Teleki u. 63., leány Magdolna, Kozma János fuvaros, Pósa u. 22., leány Eszter, Stram Gyula kovács-mester, Bellegelő 471., leány Mária, K. Nagy Bálint férfitanító, Egyetértés u. 12., Hú János, Szilágyi Ferenc npsz., Ujfehértó, leány Mária.

Eljegyzések: Balogh Rudolf népezenész, Apaffy u. 153.—Kacsári Olga, Apaffy u. 27. Vári Imre m. kir. postászlaga. Budapest—Nagy Teréz, Oláh K. u. 35. Nagy István asztalos s., Beresényi u. 10.—Kádár Ilona, Rakovszky u. 17. Karsai István npsz.—Zsáros Eszter, Létai u. 7. Tündik János npsz.—Órhán Klára, Tanító u. 8. Katona József nőszabó s., Homok u. 125.—Orágos Mária, Kemény Zs. u. 7. szám.

Házasságok: Kovács Sándor m. kir. postafelügyelő, Kisvárdai—Pap Margit, Kanális u. 71. Kiss László író.—Papp Julianna, Nagyszalonta u. 22. Nováki János pü. fővigyázó, Kossuth 2.80—2.80.

u. 12.—Szilágyi Margit, Rothermer u. 46. Bagoly Ferenc kereskedő, Mezőszena u. 16.—Szőke Emilia, Kigó u. 45. Lepsényi Vilmos m. kir. főhadnagy, Balthyány u. 17.—Spáda Klóra Simonyi út 4. Szopkó Dezső okl. gyógyszerész, Nyiregyháza—Fazekas Mária, Plac u. 11. Szenyési István nyomdász—Kiss Mária, Apaffy u. 20.

Haldőzések: Tar Irén ref. 21 napos, Pallag 27. Simon Mihálync ref. 74 éves, Bellegelő 495. Katona István ref. 9 éves, Toroczkó u. 39.

SPORT

Sportnapló

A rendkívüli események egyre jobban éreztetik hatásukat a sportban és ha nem jön gyorsan valami könnyebbülés, az ideit bajnokságok rendje felborul. A kisvárdai csapat vasárnap már csak nyolc emberrel tudott kiállni, három mérkőzés elmaradt és a most vasárnapra kisírsólt másolt lejátszása is lehetetlen. A vasutas csapatok felsőbb rendelkezés következtében nem hagyhatják el városukat így még vasutas bajnoki mérkőzéseket sem lehet játszani.

A DVSC futballüzeme már egy héttel ezelőtt leállt. A pályát lefoglalták, a játékosok még trenírozni sem tudnak, de remélik, hogy a jövő héten folytathatják a munkát.

Kellemetlen hír jött a KLASZ-hoz. A BUSE jelentette be, hogy valamennyi csapatával visszalép a bajnokságtól. Pályáját szintén lefoglalták, anyagi bázisa megrendült, támogatás helyett erkölcsi üdözésben van része és jobbnak látja, ha átpheni az évet, megvárja a viszonyok alakulását. A BUSE és a Textil kiválásával már csak 12-es mezőnye van az amatőr bajnokságnak.

Vasárnap egyetlen csapat sem tud kiállni az amatőr bajnokságot és legfeljebb egy-két II. osztályú mérkőzésre lehet számítani. A válogatott mérkőzéseket leszámítva teljesen eseménytelen lesz a vasárnap.

KÖZGAZDASÁG

A BUZA 60, A ROZS 90 FILLERREL OLCSOBB

Búza: felsőtisztát 77 kg-os 20.30—20.50, 78 kg-os 20.50—20.70, 79 kg-os 20.70—20.90, 80 kg-os 20.80—21. Rozs: 15.20—15.30.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.25—18.50, középminőségű 18.10—18.25. Zab: elsőrendű 18.90—19.15, középminőségű 18.70—18.90.

A ferencvárosi sorlévőssár összes felhajtása 5232 darab. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 118—110, szedett sertés I. 108—112, III. slány 88—92, angol sonkasertés I. 107 fillér. Az irányzat nagyon lángha

Valutaárfolyamok

Angol font (1 font) 16.15. — Cseh korona (100 korona) 5.50. — Dinár (100 dinár) 7.15. — Usa dollár (100 dollár) 340.30. — Francia frank (100 frank) 8.85. — Lei (100 lej) 3. — Lira (100 lira) 16.80. — Svájci frank (100 frank) 76.65.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYIACI ÁRAK

Búza 19.40—19.80, rozs 13.40—14.00, árpa 17.00, tengeri ó 18.00—18.50, tengeri csöves 7.80—8.2, lucerna 8.2—9.00, széna 8.20—7.30, lóhere 7.20, szalma 2.50—3.00, tak

HIRDETMÉNY.

A m. kir. honvédelmi miniszter úr 42206. eln. 18/1938. számú rendelete alapján érdekeltek tudomására hozom, hogy a fegyvergyakorlatra bevonultak rászorult felesége ha legalább egy gyermeke van és a 16-ik életévüket be nem töltött gyermekei családi segélyben részesülnek. A segélyezési eljárás a bevonult jelentkezés alapján a csapatnál indul meg, így tehát a feleségnek, vagy a gyermekeknek külön segélykérelmet előterjeszteni nem kell.
Debrecen, 1938. szeptember hó 28.
Polgármester.

HIRDETMÉNY.

A városi adóhivatal értesíti a város területén italmérsi engedéllyel bíró adózókat, hogy az 1939-1941. évi 3 éves kivétési időszakra szóló italmérsi illeték kivétel alapján szolgáló italforgalmi adatok 1938. szeptember hó 19. napjától 1938. szeptember hó 26. napjáig bezárólag közszemlére tették. A közszemlére kitélt összeírásai jegyzék a délelőtti hivatalos órák alatt (8 óráig) megtekinthető a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályában (földszint, kapubejárattal szemben, 51-52. sz. szoba). A közszemlére kitélt összeírásai jegyzékben feltüntetett italforgalmi adatokra

vonatkozó esetleges észrevételek bejelentésére a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett beadványban a városi adóhivatal iktatójában legkésőbb 1938. évi szeptember hó 29. napjáig feltétlenül beadandók, mert a feltüntetett határidőn túl beadott észrevételek figyelembe nem vétetnek. Városi adóhivatal.

Tönkrejuttatják Indiát a „szent tehenek”. Kalkuttai jelentés szerint az indiai marhaállomány arányi elszaporodása azzal fenyeget, hogy koldusbotra juttatja a

birodalmat. A földkerekség mintegy nyolcszázmillió példányra tehető szarvasmarhaállományból nem kevesebb, mint kétszázötvenmillió él Indiában, ahol a hinduk — mint közmondású — a teheneket „szentekként” tisztelik. A keleti szektáknak ez a babonája lehetetlenné teszi az állatállomány kiselejtését és a „szent tehenek” kényükre-kedvükre garázdálkodhatnak súlyos áldozatokat követelve a lakosságtól. A brit hatóságok most megkísérik, hogy gátal vessenek a négy lábúak tisztelésének.
VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNEL!

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLESE 10 SZÓIG A TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉT KÖZ NAP 50 FILLÉR, VÁSÁRNAP 70 FILLÉR

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Tűzfát, szénét, kokszt, brikettet telire már most szerezz be legolcsóbban Vágó József tűzfát- és szénkereskedésében „Margit-fürdő” mellett. Telefon 10 24. Katonatisztek, altisztek, „Unió”-tagok beszerzőhelye. 2808

Állást keresők

Takarítást a reggeli órákra vállalkozó iródban, vagy orvosi rendelőben. Cím a kiadóhivatalban. 3027

Betöltendő állás

Gyors, gépirónót, jó számolót azonnal felveszünk Weinsteck szentelep, Kisállomás. Jelentkezés pénteken. 3344

Laphirdó felvétetik a kiadóhivatalban.

Mindenes főzőnő, vagy bejárónő kerestetik elsejére Svyetits palota V. emelet 4. 3346

Ügyes, fiatal biciklizni tudó fiúnak megélhetését biztosítjuk. Jelentkezzen a kiadóhivatalban. Piac u. 49.

Fuvarosokat keres téglá és építkezési anyag szállítására Sebestyén Lajos építész cég. — Fűrdő u. 2. 3347

Kifutó út azonnalra felveszek, Fischer József, Sas u. 4.

Mindenes főzőnő, aki vikszelni tud, felvétetik, Sas u. 4. I. e. 2. 3340

Mindenes főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek, dr Nagyné, Piac uca 61.

Bejárónót délelőttre fél 7—fél 1-ig elsejére keresek, Batthyány uca 6. 3338

Hosszú bizonyítvánnyal szobalány elsejére felvétetik, Miklós u. 19.

Ingatlan

Vasutasok, postások részére alkalmas családi ház Homokkertben kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni Hatvan u. 53. sz. Telefon 15-12. 2592

Házhelyek a Híd uca 14. szám alatt, valamint hétszobás ház a közismert Bsgoyvár vendéglővel eladók. 2908

Kiadó lakás

Lépcsőházi bejárati központi fűtéses, esinösen bútorozott szoba kiadó Werbőczy u. 2. I. e. 3. ajtó. 3343

Csinos, parkettes bútorozott szoba kiadó, Simonyi út 9. 3335

Elsőemeleti három szobás, összkomfortos lakás november 1-re kiadó, Werbőczy u. 14. 3008

Első- és másodemeleti háromszobás összkomfortos lakás november 1-re kiadó, Werbőczy u. 14. 3008

Uccai bútorozott szoba 1-2 személynek esetleg ellátással is kiadó. József kir. herceg uca 33. baloldal. 2846

Kiadó különbejárati szoba fűrdőszoba használattal, vagy anélkül. Barna u. 15.

Különbejárati tiszta bútorozott szoba egy vagy két személy részére 15-re kiadó. Piac 58., baloldal, I. em. 17. 2984

Lakást keresők

15-ére különbejárati, központi fűtéses bútorozott szobát keresek. Ajánlatok a kiadóba.

Egyszobás lakást keres öreg házaspár. Cím a kiadóban. 3105

Eladás

Eladó! 2 fehér ruhaszekrény, mosóteknő, kétszárnyú vasajtó tokkal, Piac u. 46.

Üres olajos hordók eladók. — Megtekinthető délelőtt a Diófa u. 15. alatt. 3232

Bunda, valódi amerikai pézsmá, nagyon jó állapotban eladó. Esetleg férfikabátba bélelenség igen alkalmas. — Cím a kiadóban. 3099

Eladó alig használt hosszú barna női báránnyőr bunda, megtekinthető reggel 8-9, 12-3 óráig. Hatvan u. 1. I. kapu, III. emelet 12-b. 3157

Alkalmi fazonhálók, ebédlők, jég-szekrények, — kombinált szobák, irodaberendezések, konyha berendezések, — Wertheim kassza, hagyatékok kiarusítása. Degenfeld tér u. 606

Használt ebédlő, ebédlőszekrény, — modern új rádió, rádió, kombinált szekrény, előszobagarnitúra, különféle bútorok eladása, vétele. Hatvan u. 61. 2286

Varrógép, használt eladó, Kar u. 19. Megtekinthető 11-3-ig. 3062

Vétel

Tejet állandó szállítást azonnal keresek Kocsák György fűszer- és csemegekereskedő, Debrecen, Széchenyi u. 57. 3341

Veszek használt bútor, varrógépet, pince- és padlástomot. Hívásra jövök. Andráskó, Csapó u. 16. Telefon 32-11. 2996

Rádió

Rádió és villanyszerelési vállalatot áthelyeztem Miklós uca 2. szám alól 8. szám alá, ahol felelősség mellett vállalkoz villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 8., keresztút. 1108

Ajánlat

Libamáját, libaszirt olcsón. Libahús 140, aprólek 80 fill. fillérré kapható Heisznál, Simonffy u. 5. Tejjiac. 3345

Gyári maradékok kabátokra, ruhákra, fehérneműre — rendkívül olcsón beszerezhető dr. Révészénél, — Piac u. 42. Pannónia udvarban. 2823

Libacomb 140, aprólek 80 fillér kg-ja, naponta friss tepertő Korhauser új üzletében, Simonffy u. 6. és Csapó u. színházjárárnál. Libamáj 3 fillér/kg-ja. 3339

Réfős és maradék vásárlásával keressék fel bizalommal Kertész Sándorné céget. Pontos kiszolgálás. Degenfeld tér 3. 2913

Gombbehúzás, intézeti ruhászinórok, harsnyaszemfelszedés. Pázmány. Piac u. 32., udvarban. 2814

Egy cím, mely sokat ér: Maradék-üzlet, Degenfeld-tér 11. sz. Tiszapalota. Király fűsz. üzlet oldalán. 2997

Jó és olcsó cipőjavítás gyorsan készül Kovácsnál. — Deák Ferenc u. 3. 2902

Ellátás

Hungária pensió Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Budapest

úrlányoknak, úrhölgyeknek teljes ellátás havi 50 pengő, csak lakás 18 pengő. Terecz krt. 18. III. 1., Rákóczi út 59. III. 2., József krt. 55. II. 8., Szent István krt. 1. III. 5. Telefon: 14-25-70. 3170

90 fillérré 4 fogásos kismenüt kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi-kösz. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 906

Oktatás

50 fillér 1 óra. Angol, olasz, német nyelvtanfolyamok. Érdeklődni a kiadóban. 2226

Született német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 3059

Tanuljon fűzőt, fehérneműt készíteni „Sylphid” szalonban, Piac u. 71. Mérték után legelőkeletesebb fűzők, — melltartók és fehérneműek legjobb kivitelben, — szolid árak mellett készülnek. 3090

Irodai szaktanfolyam. A Naményi Gyorsíró- és gépiróiskolában új „Irodai Szaktanfolyam”-ra bármikor be lehet iratkozni. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. — Alkalmazási, állami bizonyítvány. (Rákóczi u. 17.)

Különféle

Mindennemű varrást, fehérneműt is, javítást, harsnyatálpalást, 3 párból kettőt készítek házhöz is megvelek. József kir. herceg uca 22., kislakás. 88

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomtatás: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó vállalat Rt.

D3 B4 C4 A4 U4 B5 A5 B6 A6
D5 C6
A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3
M